NĂM THỨ MƯỜI BỐN (14e ANNÉE) — MỖI SỐ: 0$04 — NGÀY THỨ HAI 29 và THỨ BA 30 NOVEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1761

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Đông-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	2$00	4$60	2$60	1$00
Ngoại-quốc	3.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở	4.00	7.00	3.50	
	10.00	5.00	2.50	

Mua báo có kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Các ngài mua báo xin gửi trả cho hết trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphiques: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion. . . . . 0$50 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$15 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Nhân vật Hà-thành

Thành phố Hà-nội, xưa kia là kinh-đô cũ của nước Nam đã bao nhiêu năm, thanh danh văn-vật, lề nhạc y quan, vẫn là một nơi tụ hội đông nhất, khai hóa sớm nhất ở trong nước, cái tiếng « người kẻ chợ » ở các chốn thôn quê ta vẫn hãy còn, là tiếng xưa còn lại, dùng để gọi người ở thành-phố Hà-nội, tỏ ý suy phục là người ăn ở lịch-sự, kiến-văn rộng rãi hơn người nhà quê. Lại từ ngày thuộc quyền nước Pháp, Hà-nội lại là nơi thủ-phủ xứ Đông-dương, đường giao-thông ngày thêm tiện lợi, người các nước đi lại một ngày một đông, hàng hóa đem đến cũng một ngày một nhiều, kiểu mới thức lạ, hoa mỹ lâu kỳ, khiến cho người ta choáng tai lòe mắt mà ứng tiếp không kịp. Nào các học-đường, nào các báo quán, bao nhiêu việc mới lạ ở trong nước và ở thế-giới, đều được biết sớm trước mọi nơi: Hà-nội là trung tâm điểm về nghề công nghệ thương đã đành, lại là nơi trung tâm điểm về sự trí-thức nữa. Cứ theo cái lý-tưởng của những người ở xa, thì ai chẳng nghĩ rằng nhân dân ở thành-phố Hà-nội, hàng ngày nhờ những điều tân-kiến dị-văn như thế, tất là phần nhiều người có cái trí-thức rộng rãi, tư-tưởng cao siêu gấp năm gấp bảy những người ở nơi khác. Thế mà ta xét kỹ ra, thì sự thực lại hình như khác thế.

Trừ một hạng người buôn bán lặt-vặt, vốn liếng không có, toàn trông vào giấy người nửa người, làm hàng xách hàng xén, một ngày lo kiếm chác gỡm ba hào, bữa hôm lo bữa mai, lẫn hồi cho qua ngày qua tháng, và một hạng người lao-động, quanh năm dầu sắt mặt tối, cả ngày mồ hôi nước mắt, tay làm chi vừa đủ hàm nhai; những hạng người ấy chỉ loanh quanh một việc nuôi thân còn chẳng xong, còn có dụng dạ nào và thì giờ đâu mà nghĩ đến việc đọc sách đọc báo để mở mang trí-thức thì không kể. Trên hết là các nhà doanh nghiệp, nào là ông chủ thương hội, nào là ông chủ công xưởng, tiền xuất nhập hàng tháng có đến một vạn giăm bảy nghìn, thử đến các viên chức theo việc ở các sở công hay là theo việc ở các sở tư, lương bổng từ bảy tám chục một trăm giờ lên, địa vị đã bền vững, tiền bạc lại dồi dào, không phải dùng thì giờ, để tâm não vào những việc lo ăn lo tiêu, lại ở vào nơi tụ hội đông người, kiến-văn rộng rãi, chính là cái cơ hội tốt để mở mang trí-thức, nuôi nên cái tư-tưởng hơn người. Mà xét ra thì phần nhiều chỉ dùng thì giờ để tâm não vào những cuộc mua vui, sự phục sức ở trong mình, thì nay mốt này mai mốt nọ, thấy có hàng gì mới đến thì đua nhau mua dùng; lối trần thiết ở trong nhà, thì rặt đồ ngoạn hảo trân kỳ, trông thật là lòe chói con mắt; hình như cho sự phô trương là nơi đại vũ đài của loài người để tranh thì hơn kém. Còn đến cuộc vui chơi hằng ngày, thì nào tửu quán ca lâu, kịch trường hí-viện, du khách bao giờ cũng đông; hễ nghe có cuộc vui nào lạ, cách chơi nào mới, thì không ai bảo ai, đã thấy kéo nhau đi như nước chảy; nơi nào cũng là nơi hội, ngày nào cũng là ngày tết, người nào cũng hớn hở tươi vui, ngoài cái dục vọng khoái lạc, thì không còn biết cái gì là sự-nghiệp thứ hai, chẳng còn biết rằng mình là người nước nào, sinh ở thế kỷ thứ mấy, và thế-giới có những nước nào. Báo không đọc, sách không xem, cái phong-trào bên ngoài đã không chăm chọc vào trong gan ốc. lỡ có ai đả động đến, thì lại cho là viển vông mà tìm cách mỉa mai. Vì thế cho nên, ở vào nơi tụ hội giao thông, vẫn sẵn có tài liệu để mở trí-thức và sinh tư-tưởng của người ta, mà nói về đường trí thức, thì phần nhiều vẫn cứ tối như đêm dầy như đất, mà nói về đường tư-tưởng, thì phần nhiều vẫn bó buộc tầm thường. Ấy nhân vật ở Hà-thành đại khái thì như thế đó, nói về đường vật chất đường thực-nghiệp, thì cũng có bề phát đạt hưng vượng, ví với hai, ba mươi năm về trước, thật cũng có nhiều sự cải quan, mà nói về đường trí thức và đường tư-tưởng, thì vẫn chưa mở mang hơn được mấy, còn nói về đạo-đức phẩm hạnh là một việc rất quan-trọng cho người ta ở cái buổi tân cựu giao thời này, thì lại vì hiểu lầm chữ tự-do, mà sinh ra phóng túng kiêu xa, phá đổ mất nền phong-hóa.

Vậy bà con ta tưởng nên ngẫm rằng, ta ở nơi Hà-thành, là nơi tứ thông bát đạt, hằng ngày thiếu gì tân kiến dị văn, lại sẵn có thư viện, có báo quán, có đủ tài liệu để mở mang trí-thức và tư-tưởng; lại có đủ nào trường thể-dục, nào các chốn công viên, lại là sự chơi giải trí và có ích cho sự khỏe mạnh nữa. Ta nên dùng thì giờ nhàn rảnh vào những sự chơi ấy, cũng là một cách tiêu khiển mà lại có bổ ích cho tâm thần, chẳng hơn cứ miệt mài vào trong cuộc truy hoan, đã uổng phí mất cái thì giờ quí báu, lại sinh ra một mối phiền lụy rất to cho thân mình, cho nhà mình, và lại ảnh hưởng cả đến cuộc tiến-hoa của xã-hội, xin đừng để cái tiếng « nhân vật Hà-thành », lại thành ra cái tiếng chế nhạo của người trong nước thì hay lắm.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 26 novembre 1926

Nước Pháp

Tại thứ dân nghị-viện

Trong khi thứ dân nghị-viện bàn về sổ chi-thu của bộ công-tác, M. Le Trosquer, nguyên thượng-thư, có nói chớ nên quên thi-hành cái chương-trình công-tác, mà nước Đức phải làm cho nước Pháp về khoản bồi-thường.

Việc giao tế với nước Đức

M. Briand đã tiếp M. Von Hoesch, đại sứ nước Đức, và có nói mọi việc của M. Stresemann nói trong bài diễn-văn mới rồi thực là không có lẽ chắt nào, vì chỉ có hội-đồng các quan đại-sứ là có thể ghi nhận sự thi-hành các khoản bình-vực trong giao-ước, và định hẳn việc kiểm-soát binh vụ mà thôi.

Việc buôn-bán

Về 10 tháng đầu năm 1926, số hàng hóa nhập-cảng được quá 49.300 triệu, số xuất-cảng được quá 48 800 triệu, so với thời-kỳ ấy về năm 1925 hơn được 12 nghìn triệu.

Nước Đức

Người Đức với trái phiếu ngoại-quốc

Hiện đã bắt đầu điều đình để lập một hội bảo-hộ quyền lợi của những người Đức có trái phiếu ngoại-quốc.

Tại nghị-viện

Nghị-viện đã ưng chuẩn cái chánh sách của M. Stresemann, Hữu-đảng đã ưng chuẩn một khoản xin đem cái vấn đề tránh cử gây nên cuộc đại-biểu mới rồi để trình tòa thẩm-phán quốc-nghị xử.

Nước Nhật

Cái chánh sách đối với Mãn-châu

Chánh-phủ Nhật-bản hình như sẽ phải thay đổi cái chánh sách đối với Mãn-châu, nhất là cái chánh-sách tài chánh.

Các chánh-đảng

Những người ôn-hòa trong hội tổng liên hiệp lao-động, và các đại-biểu của hội *Intelligentia*, là một hội có nhiều nhà học-thức, đến ngày 10 décembre sẽ đứng làm đảng thợ thuyền và thôn-dân.

Một thái

Có lẽ Nhật-bản sẽ phát hành một trái khoán 200 triệu viên, để dự bị việc tự do xuất cảng vàng.

Mãn-châu

Một nhà ngân-hàng mới

Người Nhật định mở một nhà ngân hàng trung-ương ở Mãn-châu, tư bản là 100 triệu viên.

Việc khai khẩn

Các nhà giám định Nhật-bản đã điều-tra xong các đất có thể giồng lúa được ở đường cương giới Mãn-châu, các nhà giồng lúa nước Nga có bàn người Nhật và người Nga nên đã huỷ với nhau.

Mexique

Việc giao tế với Hoa-kỳ

Vì bầu luật về đất cát của nước Mexique ưng chuẩn mới đây làm cho cuộc giao-tế của nước ấy với Hoa-kỳ có ý gắng.

Hoa-kỳ

Việc tỉ thuế

Vì việc khủng-hoảng về nông phố mới đây, quan tổng thống Coolidge định lại giảm thuế nữa. (A. R. I. P.)

Việc Trung-hoa

Ngày 17 Novembre

Chánh-phủ Quảng-châu

Một viên chức của chánh-phủ Quảng-châu đến Hương-cảng ngày hôm qua có báo rằng người lãm viên trong chánh-phủ quốc-dân đã khởi-hành đi Vũ-xương. Các viên ấy dụng nên cả soát-đoàn; công việc chính là thanh-tra các địa hạt mới, để xác sự tài chánh giao về quyền kiểm-soát của một cơ-quan trung-ương, và lập lại chánh-phủ quốc-dân cho có cơ-sở vững-vàng. Trong đoàn ấy có MM. Trần-bộ-fa-Nhân, Tôn-Khoa và Tống-tử-Văn, là ngoại-giao bộ trưởng, giao thông bộ trưởng, và tài-chánh bộ trưởng.

Tôn-Văn phu-nhân cũng có chân trong đoàn ấy. Cả tướng Lý-liệt-Quân nữa. Lý sẽ được cử làm đốc quân Giang-tây.

Ở Quảng-châu có tin rằng, Tôn-truyền-Phương trước có 50.000 người đã bị mất hơn 40.000 người. Còn 10 000 người sẽ dùng để đánh nhau ở Nam-kinh và Thượng-hải.

Các tỉnh dân đi theo về chánh-phủ Quảng-châu. Trước đây Trần-điều-Nguyên đốc quân An-huy rất phản đối, nay cũng đã cử người-biểu đến để bàn về các điều kiện của An-huy theo về chánh-phủ Quảng-châu.

Tôn-Khoa sẽ tới trước chánh-phủ Quảng-châu chỉ có hai tỉnh, là Quảng-đông, Quảng-tây dân dân lại thêm được Hồ nam, Hồ-bắc, Phúc-kiến, và Giang tây Bây giờ Hà-nam và Giang-tây cũng sắp về quyền chánh-phủ quốc dân nốt.

M. Borodin, là số vấn của quốc-dân đảng và chánh-phủ Quảng-châu cũng đi với Cả soát đoàn. Ông sẽ dự vào các cuộc hội-bội để xét các điều kiện việc mở mang các cải-trị các tỉnh.

(Dịch báo Tây)

Ngày 27 novembre

Cuộc hội-nghị quan-thuế

Theo như phái bộ Trung-hoa tại cuộc hội-nghị quan-thuế thỉnh cầu, thì bộ ngoại giao đã xin liệt quốc lại họp cuộc hội nghị quan thuế. Nhược bằng liệt cường không ưng, thì Trung-hoa sẽ tuyên bố quan thuế tự trị.

A. R. I. P.

HÀI ĐÀM

Thần Đồng và Thần Hoàng

Hai vị một hôm đi ra có dáng tất tả, tình cờ gặp nhau. Thần Đồng hỏi: Ngộ huynh đi đâu mà coi ra hấp tấp thế? Thần Hoàng đáp: nói ra chẳng bõ thêm rầu. Chỗ tôi chúng nó cải-lương phiền lắm. Chưa lập hội-đồng đã tấy đùa thì nghẽu nghẹn khoán bàn đèn hiện ra, đứa thì thủ bọc số bài lạ, lạ mấy đứa ở đâu chực sẵn nữa. Hễ bàn bạc túi bụi với nhau một lúc xong rồi là chúng nó rủ nhau làm mình cũng lẽn cả mất. Ở đấy mà lặng yên thì lại có tội với Thượng đế chứ chẳng chơi, vậy tôi phải kịp đi tâu bày đấy.

Thần Đồng nói: Hì hì! Bây giờ ra đâu cũng đối bại thế đấy, ngộ huynh ạ. Chỗ tôi ở, ngộ huynh tưởng còn ấy chúng nó ở đâu thế không biết, để tôi cũng đi tâu "hượng đế với, xem ngài lập hội-đồng nghị ra thế nào.

Hải-dương, Nguyễn-như Phụng.

CÁC HOÀNG THÂN XIÊM-LA QUA ĐÔNG-DƯƠNG

Saigon ngày 26 novembre

Sáng hôm nay, nữ hoàng-thân Valaya, công Le Fol phu-nhân, đã đến thăm trường nữ-học Tây, và trường nữ học ta. Nữ hoàng-thân rất là khen cách xếp đặt của các trường ấy.

Hồi 17 giờ, thì đi xem nhà máy điện Chợ-quan. Hồi 8 giờ, tại phủ Thống đốc có đặt đại tiệc khoản đãi. Hồi 9 giờ, thì quan khách đến coi hát ở nhà hát thành phố.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Thưa quí báo, tôi có một việc như sau này, nhờ quí-báo làm ơn giải đáp cho, cám ơn lắm.

Tôi có người chị mất đã sáu năm nay, tại một tỉnh kia, chồng hiện đang làm việc tại Hanoi, quê cả hai vợ chồng cùng ở Trung-kỳ (Quảng-bình); đến cuối tháng chín ta, muốn xin đem hài cốt người chị ấy về quê quán, thì lệ thế nào xin quí-báo làm ơn bảo cho biết. Đi xe hỏa đến Vinh, rồi đi ô-tô đến Quảng-bình đã có giấy phép thì các sở ấy có ngăn-trở điều gì được không, đến Vinh có phải trình báo gì không, mọi sự xin quí báo làm ơn chỉ bảo rõ.

LỜI ĐÁP. — Phải xin phép quan Công-sứ tỉnh sở tại chỗ để tăng trước, rồi chỗ sắp đi hỏi cốt về (Quảng-bình).

Lệ ít ra phải chôn được một năm mới được cất, nếu cất thì bệnh lây thì ba năm mới được cất. Người ông nói đây đã tăng được 6 năm nay thì thừa cái thời-hạn nói ở trên ấy rồi. Cứ lấy phép mà nói ấy là đã, không cần phải trình báo những nơi đi qua. Theo lệ thì phải để hài cốt vào trong cái quan bằng kẽm, song người Nam thường vẫn được để bằng tiêu sành. Nhưng tải bằng hỏa-xa thì phải làm quan bằng kẽm và phải để vào một toa riêng, còn các công-ty tàu thủy hay ô tô thì không có lệ nhất định, phải điều-đình với các chủ tỉnh-trưng vận tải.

Ph. h-L.

Chuyện La-lan phu-nhân

Một bậc nữ kiệt thứ nhất ở đời gần đây

(Tiếp theo)

Phu nhân không phải là người yêu cách mệnh, nhưng vì phu nhân yêu nước Pháp cho nên phải yêu cách mệnh, phu nhân cho là nước Pháp khi ấy đã chết rồi, muốn làm thuốc cải tử hồi sinh, không cách mệnh thì không làm cách nào được. Khi ấy hai ông bà chỉ chăm chăm một việc gây nuôi cái tinh thần văn-minh, tán bỏ cái tư tưởng cách mệnh. La-lan đều dụng ra mặt cần lọc bộ (cercle), phu nhân làm các bài luận thuyết để kích động việc cách mệnh, lại gép nhặt cái đại ý về bài luận nhân quyền của Lư-thoa tiên-sinh (Rousseau) in bài văn bỏ các độc lập của nước Mỹ, suốt ngày suốt đêm tự mình mang đi phát khắp cả mọi nơi. Những quân sinh nào nhỏ của nhà La-lan, như hạt mưa, hạt sương, sa xuống và thấm hết ở Pha-lê và ở Lý-ngang. Một người bạn mở một tờ báo Ái-quốc ở Pa-lê, một người bạn lại mở một tờ báo Tự do ở Lý-ngang, đều đều phu-nhân làm chủ bút. Văn chương của phu nhân, thực là có sức gào gió, kêu mưa, nghành giời, lệch đất, mà cái hình tượng ở trong mong nước Pháp đã thay hẳn.

Năm 1791, tình Lý-ngang, vì tài chính khủng hoảng, phải cầu cứu với quốc-hội, La-lan được cử làm ủy viên, Khi ấy La ấy chồng đem nhau đến ở Pa-lê bảy tháng. Khi hai vợ chồng ở Pa-lê, cái nhà trọ thành ra nghị trường công của các chí sĩ, các anh em bạn giới thiệu các bạn đồng chí, cách vài ngày lại họp ở nhà La-lan, phu nhân có ghi chép mấy câu về công việc trong thời đại ấy: « Thường ngày các chí sĩ họp bàn công việc ở nhà tôi, tôi biết cái bổn phận của tôi là bổ, không từng dám bàn nói vào, Tuy vậy, các bạn đồng chí cứ đồng thủ nào, ngôn luận thế nào, tôi đều để ý xét và nghe, rồi lại cố ghi nhớ không quên một tí gì; cũng lắm lúc muốn nói, tôi lại phải nằm bụng cắn răng cho khỏi bật tiếng ra ». Than ôi! được lúc vận nước gian nan, sóng gió anh tuấn, xúm quanh ngọn đèn, bàn tay trong một để bàn việc nước. Mà ai biết rằng vẫn có một mỹ nhân rất phong vận, rất thanh tân, đối lòng mây dạng ngược, hai con mắt sáng chói, mối mép mây muốn nói đứng giám đốc ở một bên. Phu nhân tuy vẫn tự cầm chế, mà cái tinh thần, cái phách lực và cái nhiệt huyết của phu nhân, đã hình như đem bao nhiêu anh tài trong một đời mà rèn đúc và dung hòa cả.

Trong bảy tháng ấy, để giao du với các danh sĩ, liên kết thành hội đồng bào, lại được nghe diễn thuyết ở Câu-lạc-bộ và các lời bàn bạc ở quốc hội. Phu nhân thấy việc cách mệnh tiến hành rất là chậm chạp, lấy làm phẫn giận, có viết từ cho một ông không quảng bát ở trong lúc mà đem thân vào trong núi rừng, quốc hội ngày nay, chẳng qua là một cái đoàn thể hủ bại. Việc biến loạn ở trong nước bây giờ, không phải là việc dễ. Lỡ ta bây giờ, cái chết đã nằm chắc ở trong tay rồi, có nội loạn thì may ra còn có cơ sống; bây giờ không có nội loạn, thì không có tự do. Bọn ta bây giờ còn sự nội loạn nữ! còn muốn tránh nội loạn nữa! Đọc cái từ ấy, thì hiểu cái tinh hình muốn sắp tiến của phu nhân khi ấy. Phu nhân ghét rằng quốc hội đu đi, không tiến đến được hội nữa. Thảng sáu năm ấy, vua Louis thứ mười sáu trốn đi, lại bị bắt đem về Pa-lê. Phu nhân lấy làm thế than thương tiếc. Thường nói: « Bọn ta bây giờ, thế nào cũng phải cách mệnh mới xong; nhân dân ta có đã phách lực để làm việc cách mệnh hay không? ta còn lấy làm ngờ lắm. Phu nhân mới nghe ngài đi với chồng về Li-ngang, thẳng đường phát hài hịch cách mệnh của một người bạn để cổ động nhân dân.

Đến cuối tháng mà vợ chồng La lan về Li ngang, thì quốc hội giải tán, mà Lập pháp nghị hội (la constituante) mới mở ra, các nghị viên mới có thấy 745 người; cũng khi ấy chức công nghiệp chế tạo bãi đi, La-lan mới chuyên làm việc bút mực, chuyên chú tinh thần về sự nghiệp lí quốc. Đến tháng chạp năm ấy, đem cả gia quyến đến ở Pha lê.

Buổi ấy chính quyền nước Pháp, ở cả trong tay các nghị viên ở Lập pháp nghị hội. Trong đám nghị viên chia làm ba phái: một là Bình-nguyên phái (la Plaine), vì chiếm cái địa vị bình thản ở trong nghị trường, cho nên thành tên ấy, trong phái ấy rất là nhàn vật bình thường; hai là Sơn ngạo phái (la montagne), vì cái nơi ngồi rất cao ở trong nghị trường, cho nên thành tên ấy, thực là phái cấp kích, về sau những người lấy mưu trời thành Pha lê, như bọn La-bạt-Xi (Robespierre), Đan đốc (Danton) đều là người sắt-sôi vai về ở trong phái ấy; ba là Địch lang đích-sĩ phái (la Gironde), vì nghị viên ở trong phái ấy, phần nhiều ở đất Địch lang đích sĩ kéo ra, cho nên thành tên ấy

(Còn nữa) X. dịch thuật

Tin sau cùng

Số chi thu tại nghị viện nước Pháp

Thứ ba nghị viện đã ưng chuẩn số chi-tiêu của bộ thương-thuyền, bộ chiến-tranh và bộ hàng-không.

Hội liên hiệp các viên chức Pháp

Hội-đồng liên hiệp các viên chức Pháp có 250 000 hội viên định đến ngày thứ hai thì họp cuộc đại hội nghị. Trong chương trình cuộc hội nghị ấy có bàn đến việc hợp với hội đại liên hiệp lao-động, và việc đình công của viên chức. Ông Poincaré có điện cho các ty không cho phép các viên đại biểu của bản hội nghị đó dự cuộc đại hội nghị ấy. Ban trị-sự hội nghị, và báo cho các đại biểu biết ngày cuộc đại hội nghị và đã mời các đại biểu đến ngày chủ nhật này đến họp. Các đại biểu sẽ quyết nghị xem tuy chánh phủ cấm, đến ngày thứ hai này cứ họp, hay là hoãn cuộc đại hội nghị, mà họp hội đồng trong mấy ngày chủ nhật.

Việc thợ mỏ ở nước Anh

Tại một cuộc hội nghị của các đại biểu hội liên-hiệp thợ mỏ, thì các đại biểu lại tỏ-thái sẵn sàng thợ mỏ từng hạt sẽ trên điều-đình với các chủ, vì cạnh tranh nước ngoài rất dữ-dội.

Hỏa tai ở nước Pháp

Ở Lille có tin rằng một nhà máy bột bị cháy, 4 người chết, 40 người bị thương. Tổng cộng đã sáu trận

Một việc khởi loạn ở Albanie

Ở Scutari có tin rằng quân khởi nghịch, và quân chính phủ đánh nhau dữ dội. Bọn khởi nghịch phải lui lên các ngọn núi Sikrajs, và bị tổn hại trong đất Kastrati.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thuốc giá

7 giờ	24 độ
12 giờ	28 độ

Giá chợ gạo :

Gạo trắng nhất, một tạ	11 đ 90
— kém —	11 40
— —	10 00
Thóc hạng nhất, —	7 20
Ngô —	7 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Novembre 1926 giá bạc ở Kho Bạc-nước định là 12 f. 40

Thời giá quốc trái

Ngày 23 Novembre 1926

3 °/₀	hoàn dần	62 f. 50
3 ½ °/₀	hoàn dần	82 f. 05
4 °/₀	vĩnh viễn 1917	48 f. 10
4 °/₀	» 1918	47 f. 00
6 °/₀	» 1920	69 f. 00
5 °/₀	hoàn dần 1920	72 f. 00
4 °/₀	1925	83 f. 00

Ngày 27 Novembre 1926

3 °/₀	vĩnh-viễn	49 f. 90
5 °/₀	1915-1916	98 f. 15

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày thứ ba 30 novembre hồi 19 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các tàu thư ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày thứ hai 29 novembre chuyến xe lửa 2) giờ 7 phút.

Nước lại lên. — Vì nước sông Đà mấy hôm vừa rồi lại lên mạnh, chảy dồn về sông Hồng-hà, nên tự hôm qua đến nay nước ở sông Hồng-hà lại thấy lên. Ngày 27 Novembre, mực nước sông Hồng-hà ở Hanoi có 4m59, đến ngày hôm qua, 28, lên tới 6m18 và hôm nay 29 lên tới 6m83.

Hễ ta hãy giờ thì nước còn đứng.

Phái-bộ thanh-tra thuộc-địa. — Phái-bộ thuộc-địa cử đi thanh-tra các công sở Đông-dương do quan Tổng thanh-tra Tex er quản-đốc hiện vẫn ở Saigon đã một tháng nay. Các ngài khám xét xong ở Nam-kỳ và Cao-mên chừng hơn tháng nữa mới ra Bắc. Nhưng phái-bộ đã cử quan thanh-tra Bagot ra khám xét ở tỉnh rồi. Tới Hanoi thì các ngài khám xét kho-bạc trước nhất, rồi đến phủ Thống-sứ và các sở tây thuộc phủ Thống-sứ, chừng giữa tháng mới trở về Paap.

THIẾT-HOA-TIỂN SỬ đã ra đến số 5
Mỗi cuốn 0$06 :

Muốn bán một cái xe ô-tô còn tốt lắm, 15 mã-lực, 7 chỗ ngồi, thiệt có một dịp hiếm có. Hỏi lại số 49 bis, phố Paul Bert, Hanoi.
5.947

Hội-chợ năm thứ tám. — Hội chợ Hanoi năm thứ tám đã bắt đầu mở cửa từ sáng hôm qua. Hồi 9 giờ quan quyền Toàn-quyền Pasquier đến chủ lễ khánh-thành, các ông hội-viên hội-đồng tỉ-chức Hội-chợ cùng đón ngài tại ngoài cổng lớn. Khi ngài bước chân ở xe xuống thì có phường nhạc binh sử bài *Marseillaise* rồi một đội khố-xanh đứng bồng súng chào. Quan Toàn-quyền quan phó Toàn-quyền, quan Thống-sứ Bắc-kỳ cùng các quan đi với ngài vào thăm nhà bảo-tàng-viện *Maurice Long* như mọi năm, rồi ông hội-trưởng hội-đồng tỉ-chức có đọc bài diễn-văn đại lược như sau này :

Ông cám ơn quan Toàn-quyền đến chủ lễ khánh thành kỳ hội-chợ năm thứ tám, thật ngài đã tỏ lòng khuyến khích cuộc kinh-tế hàng năm này chính là cuộc của ngài đã khởi xướng ra trước, ông lại cám ơn quan Toàn-quyền Varenne đã lấy tiền ở ngân dự-toán mà trợ cấp cho, cùng quan Thống-sứ Bắc-kỳ, các quan thì hiến các xứ khác vừa giúp tiền lại vừa cho các nhà công thương các xứ đến dự Hội-chợ. Ông lại không quên các nhà công thương tuy năm nay gặp nhiều nỗi khó khăn mà cũng đến dự hội. Ông tỏ lời hoan nghênh các nhà công thương ngoại quốc, trước hết là Nhật-bản, rồi đến Vân-nam và Quảng-đông.

Hội-chợ kỳ thứ tám tuy đáng mừng thật, song các nhà sáng lập ra Hội-chợ chưa được toại chí là cuộc Hội-chợ này vẫn chưa phải là một cuộc Hội-chợ mẫu hàng. Từng năm các năm trước, Hội-chợ năm 1926 vẫn có hai phương diện là một cuộc Hội-chợ bán hàng với một cuộc Hội-chợ mẫu hàng. Cuộc Hội-chợ mẫu hàng thì duy-trì có người Âu-Tây là bán mà thôi.

Còn nhớ các nhà Công nghệ bản xứ thì chưa hiểu cái nghĩa ấy. Chả vậy sân Hội-đồng tỉ chức là lập ra tại đây một thị trường các mẫu hàng sản vật của bản xứ và của nước Pháp sang các xứ lân bang, làm chỗ môi-giới cho các sản-vật của nước Pháp đã giá phục nước Pháp thắng thế được ở các thị-trường Trung-kỳ, Nam-kỳ và Cao-mên. Hội-đồng mong rằng muốn đạt tới cái mục-đí chấy thì nhà-nước sẽ giúp đỡ cho mãi mãi được. Còn như sự kết quả của Hội-chợ chẳng nữa quan Toàn-quyền đi thăm cả trường Hội-chợ thì ngài sẽ rõ.

Quan Toàn quyền sẽ đáp lại, đại khai rằng cuộc hội chợ này tuy ngài đã sáng kiến ra thật, song công cuộc được viên-mãn như vậy cũng là nhờ ở phòng thương-mại hết sức nhiệt-thành. Ngài lại còn mong hội chợ mỗi ngày càng thịnh vượng. Lời ngài lại cám ơn thành-phố Hanoi cùng là các nhà người-quốc có hàng bày tại gian hàng ở Hội-chợ. Ngài nói rằng cuộc Hội chợ này lại có một cái ý nghĩa rất hay về đường chính-trị, vì các người cả công lẫn nên Hội-chợ chẳng phải là thực hành cái tôi chủ nghĩa Pháp-Việt đề-huề hay sao. Tuy tỉ lệ nay có một bọn thiếu-niên bang hăng cổ động người Nam không nên vào mặc người Pháp, song dân sự vẫn tin phục chính-phủ Pháp về những công cuộc rất có ích lợi mà đã làm nên trong xứ này. » Sau quan Toàn-quyền cùng với quan Thống-sứ Robin, quan phó Toàn-quyền Luvit cùng các quan đi thăm từng gian hàng một.

Hội chợ năm nay đông nhộn mọi năm vì ngày hôm qua là ngày mới bắt đầu mở, cho nên nhiều hàng còn đương cửa chưa kịp mang hàng đến bày ngay. Tuy vậy, chiều hôm qua hễ con đường thành bên khắp có một ô Hội-chợ, xin nhắc lại rằng năm nay vào xem Hội-chợ, có một cửa riêng xu bán lẻ cho cả người Tây người Nam và một hạng hai xu riêng cho người Nam.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT !

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ :

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10
Thư và mandat gởi cho :
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI
9703

Các phái viên Nam-kỳ tại Hội chợ Hanoi. — Các phái-viên Nam-kỳ ra xem Hội-chợ Hanoi có những ông sau này :

Bentre : MM. Nguyễn-duy-Hinh, chánh tổng.
Nguyễn-tấn-An, tài-chủ
Gocong : Võ-văn Chiêu, huyện hàm, thụnh tổng.
Ng-văn-Hai Đốc-phủ hàm.
Huỳnh-đình-Nghi huyện hàm chánh-tổng.
Sadec : Ng-văn-Vinh, Thân thương, Trương văn-Hanh, Thương mại.
Sostrang : Huỳnh-văn-Sau, tài-chủ.
Huỳnh-văn-Khánh, Hội-viên hàng tỉnh.
Travinh : Ng-hữu-Tri, Tài chủ
Ng-phước-Tu, Thương mại
Lê-văn-Phát, Đốc-phủ-sứ.
Vinhlong : Trần-văn-Hai, hội-viên hàng tỉnh.
Nguyễn-đình-Phiên, thân-thương.
Trương-ngọc-Hiên, bang-biện.
Chaolo : Trương-văn-Lung, cựu hội viên thành-phố,
Ng-văn-Chức, chánh tổng.
Trương-minh-Lý, cựu hội viên thành-phố,
Châu-văn-Nhiều, tài chủ.
My-tho : Hồ-ngọc-Chinh, phó tổng.
Gia-Định : Ng-văn-Quyền, chánh tổng
Ng-văn-Sam, hội-viên hàng tỉnh
Cantho : Ho hiên-Da, tài chủ
Lê-kim Danh, —
Lý-phước-Tanh —

Ngày mai 30 novembre, M. N uyễn hữu-Cu là nghị-trưởng Bắc-kỳ có mời mấy ông phái-viên lên yet đàn-điển ở trên Vĩnh-yên và ăn cơm ở trên ấy.

THIẾT-HOA-TIỂN SỬ đã ra đến số 5
Mỗi cuốn : 0$06

Phần thứ hai, quyển thứ hai và thứ ba đã xuất bản rồi. — Quyển tiểu-thuyết xã-hội « *Những kẻ khốn nạn* » của ông Victor Hugo phần thứ hai quyển thứ hai và thứ ba (*Les Misérables de Victor Hugo, 2e Partie, Livres 2 et 3*) đã xuất bản rồi. Quyển này dầy 287 trang, giá bán 0$30.

Các ngài ở xa gửi mua, xin đính

Cả 7 quyển, từ bộ đầu, 5 quyển từ số 1 đến số 5, phần thứ nhất và hai quyển phần thứ hai, giá sách 3535 và 0870 tiền cước, cộng 4$05.

Tại tòa án cai trị. — Quan cai-trị Eckert thẩm-phán thay-thế ông Lê-hữu-Phương thì quan cai-trị Filliol là ủy-viên của Chính-phủ tại tòa án ấy sẽ lại thay làm thẩm-phán thay thế. Còn chức ủy-viên của chính-phủ thì có lẽ giao cho quan cai trị Romanetti hiện sung chức Công-sứ Phúyên.

Trong ngạch cai-trị. — Có tin rằng quan cai-trị Vincenti hiện tòng sự tại phủ Toàn-quyền sẽ đổi đi công sứ Phát-yên, quan cai-trị Valette ở nhà Thống-sứ sẽ đổi đi càng sứ Quảng yên và quan cai-trị Sourdeval trước đổi đi Nam-định thì sẽ ở lại phủ Toàn-quyền.

Bệnh dịch tả cứ dai dẳng mãi. — Không thấy năm nào bệnh dịch tả còn dai-dẳng như năm nay, cứ hàng những ở thành-phố mà ở các tỉnh không mấy nơi là không mắc, nhiều nhất là ở Bắc-ninh, Bắc-giang và Hà-đông. Hiện tại ở thành-phố Nay không còn nhiều lắm nhưng thấy thỉnh-thoảng ở các xóm giáp ngoại ô lại phải một vài người. Ở Ngô huyện nghe đâu mấy hôm nay cũng phải mấy người.

Ngày hôm qua lại một người tên là Đỗ-văn-Mão nhà ở số 28 phố Djenef là bị bệnh dịch tả mà chết.

Việc ăn cắp của hãng Denis-Frères. — Hãng Denis Frères nay lại xét ra lacampa còn lấy của hãng ấy mất một vạn đồng nữa, vậy nay đã có đơn khám truy tố về việc ấy. Khám trong hòm người ấy ở một tủ ăn thấy còn hơn 300 đồng; mới cầy lacampa, trước khi thải việc có gửi nhà Tâm-tâm hàn hơn 600 bạc đó. Hãng Denis Frères nay đã xin kháng cáo việc hàn ấy cũng là một cái mẹo hắt nốt 300 đồng nữa.

Một tờ báo Tây ở đây cho là tại tiền lương của lacampa ít đi quá, không xứng-đáng với công việc làm rất nặng-nề, lại phải cưu mang gia-quyến ở đây cũng là hai người làm tốt ở bên Pháp, vân vân, thì có hai vợ chồng hết sức làm thêm cũng không đủ, cho nên mới sinh ra thế.

Chó săn muốn bán. Hỏi ở nhà báo.

Dân-số của thành-phố Hanoi. — Các nhà sở điều-tra của thành-phố vừa làm lại một cây thì dân-số nay đ ợc như sau này :

Dân Pháp 3135 người, chưa kể các vợ con các ngạch binh là 408 người, và các hàng binh tính là 1.655 người.

Dân Âu-tây ngoại quốc và dân Mỹ 27 người, Nhật-bản 19 người; Trung-hoa 4.167 người; Binh-lính bản xứ: 2.235 người.

Dân Đông-dương và Á-đông: 122 983 người.

Trong số 5.239 người Pháp kể cả ngạch binh thì số quan chức là 857 người.

Ai tìm. — Bản-quán tiếp được tin buồn rằng ông cụ thân-sinh ra ông Ngọc-Uẩn vừa mới từ thế ngày 27 novembre 1926 tại qui-xá phố Đồng-Vị. Đến ngày 30 novembre 1926 sẽ làm lễ cất đám.

Vậy xin có lời kính viếng cụ, chia buồn cùng M. Uẩn và quí-quyến.

Lời cáo phó. — Nay chúng tôi có lời kính cáo các cụ, các ông, các bà biết cho rằng thân-phụ, nhạc-phụ, tổ-phụ chúng tôi, năm nay hưởng thọ 80 tuổi, mới tạ thế tại tư-xá phố Đồng-Vị, số 36, hồi 3 giờ sáng hôm 27 novembre 1926, thọ là ngày 23 tháng mười âm năm Bính-dần. Đến ngày 26 tháng 10 ta này (30 novembre 1926) sẽ làm lễ cất đám, an táng tại địa-phận làng Cao-Lãnh, phủ Hoài-đức (Hà-đông).

Cô-tử : Nguyễn-ngọc-Uẩn.
Nguyễn-ngọc-Tụ.
Nguyễn-ngọc-Bản.
Cô nữ : Nguyễn-thị-Minh.
Nguyễn-thị-Soạn.
Tế tử : Nguyễn-ngọc-Vỹ.
Ngô-văn Nhã.
Đồng gia quyến đồng kính cáo.

Ngạch quan lại. — M. Trần-si-Miện, thông-phán hạng nhất, trực-tá huyện Day-tiên, hết hạn nghỉ, nay đổi đi Phú-thọ.

M. Ng-văn-Hoa, thông-phán ở Phú-thọ nay đổi về trực tá Day-tiên.

M. Vũ-danh-Vi, thừa phái hạng nhất hết hạn nghỉ, nay đổi đi huyện Phúc (Hưng-yên).

Lại sự tăm-Am. — M. Bùi-quang-Nang thư-ký hạng nhì tại sở điền-sản Hanoi nay được nghỉ già hạn một năm.

Cấp học bổng. — Các học-sinh trường Bảo-hộ có lên sau này, nay đều được cấp học bổng, hoặc cả suất, hoặc nửa suất về năm học 1926-1927 :

A. — Học-bổng cũ được cấp lại

Bậc cao-đẳng tiểu-học

Cậu Bùi-văn-Tuyên năm thứ tư A.
Lê-đình-Giao »
Đặng-v-Thuyết »
Ng-đình-Hoằng năm thứ tư B.
Ng-văn-Đức »
Lê-minh Hay »
Tạ-văn-Huyền »
Tạ-đình-Rong năm thứ tư C.
Dương-đức-Thịnh »
Trần-quang-Liễu »
Dương-đình Huệ »
Nguyễn-văn-Kỳ »
Lý-nguyên-Bình năm thứ ba A.
Nguyễn-hữu-Dực »
Đỗ-ngọc-Oanh »
Trương-văn-Thanh năm thứ ba B.
Phạm-đức-Quang »
Vũ-văn Phúc »
Dương-đức-Viên năm thứ ba C.
Lê-văn-Hoa năm thứ hai A.
Trần-văn-Thụy »
Đàm-ngọc-Can »
Nguyễn-Tòa năm thứ hai B.
Phùng-văn-Uy »
Vũ-văn-Khanh »
Vũ-văn-Mai »
Nguyễn-đức-Tiêm năm thứ hai C.
Nguyễn-hữu-Viên »
Vương-trọng-Thanh »
Nguyễn-văn-Ty »
Nguyễn-quang-Tuệ »
Nguyễn-văn-Tín »
Đặng-đình-Chuyên »
Trần-văn-Bang năm thứ hai D.

được cấp cả suất lương ăn ở tại trường.

Cậu Đặng-trần-Đích năm thứ tư A.
Ng-đình-Dung năm thứ tư B.
Trần-thúc-Hoàn »
Phạm-gia-Tu »
Nguyễn-ngọc-Vũ năm thứ tư C.
Tạ-đức-Phái »
Trần-kim-Cương »
Đỗ-đức-Vượng năm thứ ba B.
Phạm-hoàng-Tiá »
Phạm-quang-Tăng »
Lê-văn-Tuyết năm thứ hai B.
Đặng-trọng-Cương »
Phạm-kim-Chi năm thứ hai C.

được cấp nửa suất lương.

Bậc Sơ-học

Cậu Điểu-văn-Tiêu lớp cao-đẳng
Nguyễn-văn-Phúc »
Đinh-công-Tuân »
Bùi-xuân-Diện »
Xa-văn-Bát »
Cầm-ngọc-Chung »
Đèo-văn-Cần »
Nông-văn-Mai lớp trung-đẳng
Đinh-công-Niết »
Đeo-văn-Ai lớp sơ-đẳng

được cấp cả suất lương.

B. — Học-bổng cũ được cấp lại

Bậc Cao-đẳng tiểu-học

Cậu Nguyễn-tiến-Lăng năm thứ tư B.
Nguyễn-văn-Minh » C.
Lương-văn-Vinh »
Phạm-trọng-Đang năm thứ ba A.
Nguyễn-Lan »
Đặng-quang-Tu » B.

được cấp cả suất lương ăn ở tại trường.

Lê-đại-Thanh năm thứ tư A.

được cấp nửa suất lương.

(Còn nữa)

Cuộc đánh số lấy đồ đạc. — Đến ngày 19 décembre này hồi-đồng tỉ-chức cuộc chợ phiên của hội Bienfaisance tự, sẽ được phép mở cuộc đánh số lấy đồ đạc để thu tiền cho hội ấy, tại trong trường Hội-chợ.

Mỗi vé bán 2 hào. Số vé bán định là 5000. Cái được bao ở trong địa hạt Bắc-kỳ thôi.

Ngày 19 décembre thì mở số.

THIẾT-HOA-TIỂN SỬ đã ra đến số 5
Mỗi cuốn : 0$06

Tòa án Trung-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trung-trị xử những việc sau này :

Chứa đồ ăn cắp. — Sở một-thám khám nhà Ng-thị-Cả, bán hàng nước, bắt được 4 cái lốp xe cao xu để ở sân gác, là lốp xe ăn cắp của công-ty vận-tải. Hỏi thì Ng-thị-Cả chối và khai là không mua những lốp xe ấy bao giờ và có lẽ đứa nào đứng ở đường vất lên sân gác. Tòa lượng phạt Thị-Cả 100 quan.

Chặt cây của hàng xóm. — Ng-văn-Khoi, bán rau nhà ở gần nhà máy Diêm bị người láng diềng tên là Đào-duy-Thêm, đốt cành-cát thưa là tự tiện sang vườn chặt mấy cây bí và chuối cùng là lấy đất. Có trát đòi, nhưng Ng-văn-Khoi không thấy đến, nên tòa phải cho xung công tiền án vắng mặt phạt Ng-văn-Khoi 8 ngày tù án treo và 100 quan.

Đánh lính cảnh sát. — Ngày tháng trước, người lính cảnh sát là Phạm-v-Nhân đi tuần, thấy Ng-văn-Vượng kéo xe rác ở trong ngõ đồ ở vệ đường, mới bắt phó-dí. Khi Ng-văn-Vượng bỏ rác rồi về bảo anh là Ng-văn-Tư cùng trong họ cùng ra sự người lính cảnh sát ấy, rồi cùng với em đánh người lính cảnh sát. Tòa phạt Ng-v-Tư và Ng-văn-Vượng mỗi tên 3 tháng tù và 5 quan.

Ăn cắp giầy. — Ng-hữu-Ha, làm phu, một hôm vào nhà 4 giờ sáng, vào nhà máy giầy Đáp-cầu ăn cắp 2 đôi giầy của nhà máy ấy rồi vứt qua dậu, chực lấy đi thì bị người canh ở sở ấy bắt được. Tòa phạt Ng-hữu-Ha 3 tháng tù.

Ăn cắp vì tiền. — Một hôm Ng-văn-Hy, làm nghề bán *xe-đạp*, thấy một người lính Tây đến là Coohar chơi vào lấy vé để xem *xiếc*, cũng lúc vào giả cách lấy vé, rồi thò tay vào túi áo người lính Tây lấy mất cái ví đựng tiền, không ngờ có một thằng đứng đấy bắt ngay được quả tang. Tòa phạt Nguyễn-văn-Hy 3 tháng tù.

Thợ ăn cắp của chủ. — Nguyễn-văn-Thái làm thợ máy cho M. Deschemaux ở phố hàng Trống đang thời khóa giờ vào hàng chủ mở ngăn kéo ăn cắp 140 đồng bạc để tìm tiền, 99 đồng. Tòa phạt Nguyễn-văn-Thái 3 tháng tù và thu cho Nguyễn-văn-Lương làm thợ mộc cũng can liệu về việc ấy vì không đủ chứng cớ.

Ăn cắp than. — Vũ-thị-Tao bị thưa ăn cắp than ở nhà máy đèn, được tạm tha, nhưng nay có trát đòi không thấy đến nữa. Tòa hỏi chứng cớ rồi kết án vắng mặt phạt Vũ-thị-Tao 2 tháng tù.

Ngạch khám-hộ. — M. Ng-văn-Học khám hộ ở Vĩnh-yên, được nghỉ một

Việc ăn cắp của xe lửa Vân-nam. — Công-ty xe lửa Vân-nam xét sổ sách ra nay lại thấy mất năm nghìn nữa, cộng với vạn tám trước là hai vạn ba. Tên Minh, thư ký công-ty xe lửa Vân-nam, là kẻ thủ phạm bắt được ở Cao-bằng thì đã giải về Hanoi chiều tự bảy mới rồi. Sáng hôm nay quan dự-thẩm đã cho đòi lấy cung.

Sau xin đăng hai bức thư của M. Long, kế toán nhà Boy Landry và M. Mai, thư-ký phủ Thống-sứ như sau này :

Thưa ngài,

Số báo ra ngày 28 novembre 1926 có đăng tên tôi là Nguyễn-văn-Mai, thư-ký phủ Toàn sứ, phải bắt vì đăng phạm vào việc tiêu tiền kết của công-ty Vân-nam, vậy xin qui báo cải chính lại sự thật như sau này :

Nguyên là trong *mandat d'amener* sai bắt tên Nguyễn-văn-Mai, thư-ký sở Vân-nam, vì sở Liêm-phóng nhầm, đến bắt tôi ; sau ra tòa, quan tòa xét ra thì đã sao tôi về ngay lúc bấy giờ, vì tôi làm ở phủ Thống-sứ đã ngót mười năm nay vẫn là người tử tế lương thiện.

Nguyễn-văn-Mai
Thư-ký phủ Thống-sứ

Xin ngài làm ơn cải chính lại cho đúng sự thực rằng tên Bùi-văn-Long không phải làm kế-toán ở nhà Boy Landry như là lời đăng trong nhật trình ngài ra ngày thứ bảy mới rồi.

Người làm kế-toán cho nhà Boy Landry là tôi, tên là Nguyễn-văn-Long dit Henry Long, không có can-dự gì về việc tên Minh làm nhà-hàng Vân-nam cả.

N. n. ễn-văn-Long.

Nay lỗi ra thì lỗi ở tôi vì lầm thật, bởi vậy quan Dự-thẩm đã hỏi M. Long và M. Mai sao vô ngay. Nay tòa đang cho đi bắt Long và Mai làm với công-ty xe-lửa Vân-nam.

Mất trộm. — Ng-thị-Hương và Mai-thị-Dayên ở ngõ Bourrin, số nhà 48, bị kẻ trộm vào lấy mất đồ đạc đáng giá 240 đồng.

Đồ đường. — Ngày hôm, 27 vào hồi một giờ, P qm-thị Thọ, ăn mày, đi đò để ở trước cửa chợ Đồng xuân thì đã đưa vào nhà thương.

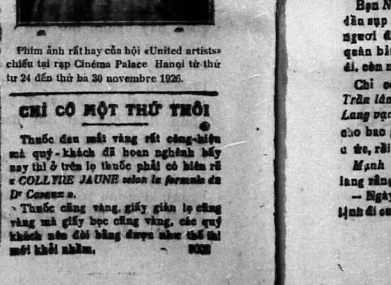
Cướp đường. — Cũng ngày hôm ấy, vào hồi 12 giờ đêm, Nguyễn-văn-Thâu, canh người Hợ-chợ, người làng Cổ-nhuế, bị đ m nặng khi đang đem vào nhà thương thì chết.

Rủ nhau đi đâu ? — M. Nguyễn-duy-Thiện thầu khoán số 23, phố Gia-ngư, có khai tại sở Cảm rằng con, đứa tên là Trị-Dan, và con gái tên là Thị-Hiền không biết bỏ nhà đi đâu từ bốm 15 vừa rồi.

Lại một người phải ăn ạy. — Sở một-thám lại mới bắt một người tên là A. ở ngõ Gạch hỏi ăn ạy sing cho thừa phải lại đứng truy tố.

Các tin vặt. — Phạm-thị-Cèm và Phạm-thị Hào làm thợ bạc bị kiện là bội tín đã nữ-trang của hiệu Ngọc-Thành hàng Bạc, cũng phải bắt đề xét hỏi. Ng-thị-Tâu 18 tuổi ở phố Sinh từ ăn cắp một cái áo *Cachemire* của Hà-duy-Am ở chung một nhà, Lê-văn-Công cai-lệ ở phố nhà Thờ, Lê đình-Ngọc không có nhà cửa, ăn cắp cái thắt lưng của Ng-thị-Cảo ở Sinh-từ, Ng-thị-Hai ở phố Sinh-từ số nhà 106 ; bắt được mang hai cái sơn ăn cắp của phải bắt đề xét hỏi.

L'Esprit de la chevalerie

Phim ảnh rất hay của hội «United artists» chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi từ thứ tư 24 đến thứ ba 30 novembre 1926.

CHỈ CÒ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh hãy nay thì ở trên lọ thuốc đã có hiệu rõ « *COLLYRE JAUNE saton la formule du Dr Cousse* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi hãng được như thế thì mới khỏi nhầm.
9020

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Tiếng mõ canh khuya !

Sự đời đã tắt lửa lòng
Còn chen vào chốn bụi hồng nữa chi.
Tình duyên nào có ra gì.
Đã tu tu trót quá thì thì thôi.

Cảnh đã khuya, người đã vắng, ngoài đường tịch mịch, thỉnh thoảng những tiếng chó sủa để kêu càng là những tiếng lnh-mang cho nhất xen lẫn với re kêu cọt kẹt, gió thổi ào-ào, ngoại giá thì không còn gì nữa. Thế mà bỗng đâu lại có tiếng tụng kinh gõ mõ ở bên chân bên, xen lẫn vào thật là cảnh buồn mà tình lại buồn thêm. Càng nghe thấy tiếng kinh thì lại càng buồn lòng vì những tiếng kinh như là than là khóc là oán là sầu vậy. Nhà ai thấy có tiếng kinh buồn bã và kỳ gở cũng biết truyện người tụng kinh sẽ cho nên muốn giải bày ra đây để các độc giả biết một cái cảnh đoạn-trường của sư nữ tụng kinh này.

Nguyên sư nữ này trước kia là con một ông phú-hộ giàu nhất làng này. Ông thân-sinh ra có hiếm hoi chỉ sinh được có một mình cô mà thôi, sau bà để ra cô mất. ông lấy bà kế. Lạ gì cái thói đi ghẻ con chồng, nào bắt khoan bắt nhặt có đủ điều, trước kia cô chẳng mó vào việc gì hết thảy, thế mà từ khi bà vợ kế về thì bắt cô làm đủ chẳng thiếu việc chi. Nào gánh nước tưới rau, nào gẫy gạo, nào thổi cơm rửa bát, có thế mà thôi đâu, nhỡ chân một tí là chửi, nỡ tay một tí thì đánh, thật thân cô bấy giờ khốn khổ trăm chiều, tay chà có biết vậy nhưng một đằng vợ một đằng con biết làm sao cho được, bởi vậy cho nên ông cũng phải làm lơ. Bà vợ lẽ thấy thế lại càng làm già, sau dần bắt cô đủ điều khổ sở năm dưới bếp ăn cơm nguội với đầy tớ, quần áo thì lang thang rách dưới. Ông thấy vậy lấy lời khuyên can thì lại thành cãi nhau, nhưng là ông bình nó ông không cho tô dạy nó, ông định để nó cười lên đầu lên cổ sao ? Ông thấy vậy lại phải đành im để bà muốn làm sao thì làm. Bọng ông định nếu có người nào hỏi thì gả ngay cho ông già quách đi để cho thân cô khỏi khổ, nhưng chưa có nơi nào đòm ngỏ, bởi vậy cho nên hãy tạm gác chuyện đó vào một bên.

Đêm khuya tịch mịch, ngọn gió nhẹ-nhàng, hỏa bỉ im lặng, chỉ nghe tiếng lơ. Ở trong một cái nhà lá con con có một cô thiếu-nữ đang ngồi dưới ngọn đèn lờ mờ khói xanh khi đỏ than thở gì vậy. Mẹ ơi ! là mẹ ơi ! ở dưới suối vàng có thấu cho nỗi con chăng tá. Con ở trên trần này biết bao nỗi khắc khe say đắng, mẹ có hiện linh mang trở treo sáng, mẹ ơi ! là mẹ ơi ! Càng nói càng khóc nỗi bi ai kể sao cho xiết. Tình cảnh cô bấy giờ thật là khổ, cảnh đã khuya mà chỉ một mình một bóng dưới ngọn đèn tàn tỉ tỉ khóc lóc mà thôi. Trời ơi ! Sao trời ghen ghét với khách nông nhan lắm thế này. Nỗi chua cay họa chăng chỉ Nguyệt có thấu cho em mà thôi. Em sống muốn liều mình cho trọn kiếp, nhưng thương cha già ai kẻ đỡ nâng. Thật nỗi đau lòng này biết sẻng ai than thở.

Có Huệ, tức là sư cô con ông phú-hộ trên kia vậy, than khóc rồi bèn bước ra ngoài theo bóng giăng mà xem mấy cụm hoa ở vườn cho nó khuây khỏa. Bấy giờ bóng giăng vằng vặc chiếu xuống giữa mấy khóm hoa tươi trông thật thích mắt. Cô Huệ bấy giờ mặt có vẻ buồn, có trông hoa thì có lại ngậm ngùi với hoa, tình ta hoa có thấu, cảnh ta hoa có hay, trên có chị nguyệt dưới có dì hoa là bạn của ta đây, nỗi niềm cần ta cũng nên thổ lộ cho người tri kỷ biết mà chia buồn cùng nhau. Có vừa nói vừa khóc, hai mà thì dòng dòng hạt lệ, tình cảnh bấy giờ thật là thê thảm.

Cảnh mình càng nghĩ càng đau
Biết càng ai tỏ nỗi sầu nay chăng.
Trên trời có bóng mặt trăng.

Này đây cụm cỏ thiu chăng sự mình, có vừa đi vừa than thở, bấy giờ trống đã điểm ba, cô bèn lui vào trong nhà giành trước là phòng ngủ của cô. Cô vào đến trong nhà thì cô trông thấy những đồ vật bày bộn ở đấy, có lại trống lên. Trăm chiều thì không có một tấm tơm, để đó sông một ngọn đèn con, nhà thì chẳng ra nhà, c ổ thì bọc nát nơi thì thủng gió, cô càng trông thấy đồ vật bao nhiêu thì cái mối sầu tình nó lại làm cho cô phải tuôn dụng mà khóc thảm. Mẹ ơi ! trước kia mẹ còn, con nằm trên chăn dưới nệm, màn mùng sang sướng, nay mẹ mất đi rồi thân con biết bao khổ nỗi. Mẹ có thấu chăng mẹ ơi, sao mẹ không sống lấy vài ba năm nữa mẹ gây dựng cho con nên người đã, mẹ ơi ! là mẹ ơi ! Từ rẫy giờ đi con lấy giăng làm bạn đêm khuya, lại ra vườn than khóc cùng giăng.

Một hôm phú ông thấy có mụ mối sang hỏi cô Huệ cho cậu Phương cùng người làng hiện đương học tại Hanoi. Phú ông hỏi : — Chẳng hay cậu ấy bây giờ học tại trường nào.

— Tom ep học tại trường Bưởi, cậu ấy mới đỗ năm nay, ông.

— Chẳng hay bố mẹ cậu ấy còn không ? nhà có khá không ?

— Ấy, cậu ấy là con cụ Bá Mỗ làng ta ấy mà, nhà cũng khá, chỉ mẹ cậu ta mất cả rồi, bây giờ chỉ cậu ta đương lên hỏi vợ cho cậu. Nhà bây giờ cũng nương cũng còn nhiều, cụ ạ. Mà mối cậu ta đây đến trông cũng thương được. Vợ với tô Huệ nhà ta thật là vừa đôi phải lứa, chẳng còn chê trách gì nữa — Ừ, thôi thì cũng nhận lời, bảo chú cậu ấy sang bên nói truyện. Tôi hỏi mọi chỉ sinh được một mình nó mà thôi, nên cũ lấy tôi cũng cho không chẳng cần phải tiền nong gì cả.

— Vâng, để tôi về nói cho họ nhà trai biết, thôi lạy cụ ạ.

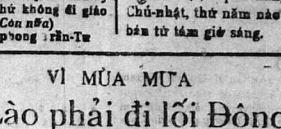
Chẳng bao lâu bên nhà trai làm lễ cưới, phú-ông cho cô về nhà chồng. Tuổi là tự bấy giờ đi cô đã thoát hẳn nợ trần rồi. Cô lấy chồng được mấy bữa thì cậu Phương cùng cô Huệ sang tự biệt phú-ông để lên Hanoi học. Cô ở nhà trông nom vườn ruộng, còn cậu Phương thì chăm chỉ học hành. Quanh-năm thấm-thoắt, thì giờ vẫn vụt tựa thoi đưa, chẳng bao lâu mà cậu Phương đã học năm thứ tư ở trường Bưởi. Đến cuối năm cậu ra thi đỗ được cả ba bằng. Nỗi vui mừng kể sao cho xiết, cậu đánh giấy về cho chú cậu và cô Huệ biết rằng cậu đã đỗ được ba bằng rồi và cậu còn phải ở lại đợi kỳ thi thư-ký sắp tới nơi này, chứ không đi giáo học.

(Còn nữa)

Tuyết phong trần-Tử

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

VÌ MÙA MƯA
Sang Lào phải đi lối Đông-hà
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savanakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ
Savanakhet sáng năm thứ hai chạy đến Schepour ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu sắp xe cho đủ.

Đường đi Huế và Vinh đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Tân-ấp, Thakhet hay Ba Nagot

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rút số để hoàn lại (600 quan Panama ở hiện Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan. Theo như lệ định trong luật. (Như vậy mất ngày đã định mấy tiền, có thể trả nên giảm có được).
Đã nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về là mình mình được lĩnh nguyên số tiền là 600 quan. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 600 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 5 triệu số.
Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY :

130 lô.	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
130 lô.	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
260 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
260 lô.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại là	600 —

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số xổ cho đến khi số trái-đơn rút ra vừa trúng.
Các lô được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhân được một cái bằng kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số kê trong bằng ấy đồng với cái trái-đơn đã tại nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngờ cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.
Các ngài muốn đơn các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà
BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576
2049-v

« ĐẠI-QUANG » ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG
25, Boulevard Tòng-đốc-Phương. — CHOLON
DƯỢC TÁNH LƯỢC GIẢI
THƯỢNG-HẢI HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thấy thuốc thử-nghiệm rồi bao không có sự độc địc chi trong thuốc cả.

Trăm nước thanh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, do nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khí huyết làm cho cứng trong nước và bền chặc gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gắp mà lo xét cho hết sức chớ chậm trễ, phải lo vững bền khí huyết cho lắm. Mới đây trong thế giới đã mở mang muôn việc cũng phải lấy sự mạnh làm đầu sự chắc làm gốc. Vậy thì thứ thuốc Huyết-trung-bửu là thiệt rất bổ huyết của cả tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới dặng thuốc nầy :

Một vị thuốc Huyết-trung-bửu đã được đánh lên đường tại hãng Đại-Quang

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi, vậy uống thuốc luôn thuốc Huyết-trung-bửu nầy bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ, sắc mặc tốt tươi khi chưa uống thuốc thấy nó chậm trễ, phải lo vững bền khí huyết cho lắm. trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thế nào rồi đến khi đã uống thuốc dặng 7 ngày cũng làm như trước chích máu nhiều trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi còn dùng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc còn khi mình chưa uống hãy cơ lên thử coi sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy dặng 7 ngày lại làm y như vậy cầm thử vật cơ lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc *Huyết-trung-bửu* nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người máu huyết không dặng đầy đủ ít muốn nói chuyện, nếu uống *Huyết-trung-bửu* phần khi đầy đủ và bắt hoặc nói đến ba bốn giờ không nhằm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc *Huyết-trung-bửu* rất hay và qui báu là dường nào

Còn người huyết hư bước ra đi không được nửa dặm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chừng một tháng rồi chạy đến một dặm đường không biết mệt.

Còn thêm một chứng rất hay như ham dâm thái quá thì tạng thận đã kém suy, thì phần ngươn lạnh uống thuốc Huyết-trung-bửu sáu bảy bữa thì thêm tinh thần lại và ấm hơi khi bởi nhờ máu mà ra, hễ phát huyết khí thì tạng thận phải kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là bổ thận, vậy thì thấy những chứng bịnh nói trên đó đều phải biết sức hay dường nào.

Lại còn thí nghiệm người vú ít sữa không tốt uống thuốc nầy sáu bảy ngày thì người vú có sữa hơn 3 phần khi trước và tốt, còn người đàn bà đương giấp tháng khi bầm khi đợt khi trời khi sụt làm đau bụng hoặc ra nhau làm bàng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết trở nên đỏ tươi và đứng ngày không đau bụng, còn uống luôn mỗi tháng chẳng hề trời sụt những điều nói đó đều làm chứng rõ thuốc huyết rất bền là dường nào.

Thường khi con nít nó mất sữa nơi tiên thiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng, phải biết rõ bịnh ấy là tại khí huyết chưa đủ hoặc bịnh cam tích cũng bởi đó mà ra, như con nít từ 3 tuổi đến 5 tuổi khi nó ăn cơm rồi phải cho uống thuốc Huyết-trung-bửu một muỗm ca-phe mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nen mạnh mẽ xương cứng và chẳng bệ có bịnh chi khác như khi còn nhỏ máu đầu đủ đến già nó không hay đau đớn.

Một người đàn bà đương kinh không đúng hoặc khi trời khi sụt hay làm đau bụng uống thuốc nầy dường kinh trở nên tốt lại và đậu thai uống thường đến khi sanh đẻ mau mắn và có sức mạnh lại ngày sau đứa con ấy cũng vô bịnh vì đã có bổ dưỡng khí huyết trước thì cái sữa của người đàn bà trở nên tốt cho con nít bú tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đàn bà huyết khí hư thì sanh rầu buồn lo lắng năm ngồi không yên lại can hỏa hừng lên làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống dặng thuốc Huyết-trung-bửu thì huyết khí tốt lại can hỏa chẳng hừng lên khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên cũng tiêu trừ dặng hết.

Có người tuổi trẻ ngồi tiêm thiên và ngồi hậu thiên suy kém hao việc dâm dục khí huyết hao kém sanh ra vàng da mặt, hay xây xẩm tối tăm đau lưng lỏng gối tay chơn yếu đuối con thận suy kém và đau long cái ốc làm ra lỗ tai ù ùng bùng, thì phải uống thuốc nầy được một tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đều tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, như dặng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh và khí huyết dặy đủ lại, và nẻ nang lành về con ngươi rất nên xinh đẹp.

Một người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên tóc xanh và rất đen lại có sức mạnh đa thịt hết dùng thường ngày thấy thêm sức già nên trẻ.

Cách dùng : Người lớn mỗi ngày uống ba lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi mỗi lần một muỗm ăn sáp vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Giá mỗi ve nhỏ . . . 1 $ 20 — Giá mỗi ve lớn 2.00

Trữ bán tại Đại Quang-Dược phòng 25, Bd. Tòng-đốc-Phương N° 25 Cholon.

Số 116

BẮC-TÔNG
Dư'ơng-gia-tư'ở'ng
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

...Vậy các ngươi sức nghe lời ta mà vâng mệnh đi cùng chớ. Trong toán quân bản-bộ của các ngươi, kẻ nào lòng tính cho theo đi, kẻ nào không muốn đi thì cấp cho tiền bạc để về nhà mà an sự lập nghiệp. Sau khi các ngươi đã đi cang chớ rồi, thì này đây phải một lòng vì nước, lnỏi nồng danh là bậc trượng-phu đứng ở trên đời. Các ngươi chớ có nghi ngại.

Bọn *Nhạc thảo* nghe nói, đều cái đầu sụp lạy, các-từ lai re, rồi mỗi người đi cùng chớ một nơi. Các quân bản-bộ quả nửa bằng lòng theo đi, còn non nửa xin về làm ruộng.

Chỉ có *Mạnh-lương*, *Tiêu-tán*, *Trần lâm*, *Sài-sâm*, *Lang-thiên* và *Lang-ngọc* cả thảy sáu người, xin đợi cho bao giờ *Dương* lục-lang đi cùng ổ tế, rồi mới chịa khởi hành.

Mạnh lương nói với *Dương* lục-lang rằng :

— Ngày nay các tướng đều vâng lịnh đi cùng chớ, mỗi người một nơi, còn các quân trấn-thủ ở *Tam quan-trại* vẫn chưa được biết tin-tức chủ-quan thế nào, vậy chủ-quan nên sai người truyền báo cho biết.

Dương lục-lang khen phải, liền sai *Trần lâm*, *Sài-sâm*, *Lang-thiên* và *Lang-ngọc* đi ra *Tam quan-trại*, dụ các quân trấn-thủ ở đấy cho theo về phủ. Lại đóng cáo xe lương thảo mà đem theo nữa. Bọn *Trần lâm* vâng lệnh, thẳng đường đi ra *Tam quan-trại*.

Bấy giờ đang vào hồi tháng chín, trời quang mây tỉnh. Đêm hôm ấy, *Dương* lục-lang mở mình lững-thững đi ở trước sân, ngẩng trông sao sáng đầy trời, lại nhớ đến các tướng theo mình trong khi chiến-trận thuở trước. *Dương* lục-lang mới hoài-sầm mà ngâm một bài trường thiên.

Khi ngâm xong, *Dương* lục-lang vào trong nhà, đứng dưới cửa sổ phía tay, vừa toan cởi áo đi nằm thì bỗng nghe gió lay cánh cửa, có một người lủ-lù đứng ở phía ngoài. *Dương* lục-lang ngảnh trông xem ai thì trở là thân-phụ thuở xưa, tên gọi *Dương-Nghiệp* đó.

Dương lục-lang giật mình kinh sợ, vội vàng sụp lạy mà thưa rằng :

— Dám hỏi thân-phụ ! Thân-phụ ra-thổ đã lâu, sớ sao ngày nay lại bỗng tới đây ?

Dương-nghiệp nói :

— Thôi, con đừng dậy, để ta sẽ nói với con một việc. Nay đức *Ngọc-hoàng thượng-đế* thương ta là người trung-nghĩa, đã phong cho ta làm *Uy-vọng-thần* tới ta cũng đã được thảo lòng vậy. Nhưng còn hiềm một nỗi hài-nhi của ta không có ai trông-coi, con nên mau mau sai người đi lấy về mà đem ra thờ cúng, chớ khiến cho tân-hồn vơ-vẩn, phải ngậm-ngùi ở nơi đất khách quê người.

Dương lục-lang nói :

— Hồi mười năm trước, *Mạnh-lương* đã sang *U-châu* lấy trộm được hài-cốt thân-phụ đem về an-táng rồi, có sao ngày nay thân-phụ lại dạy như thế ?

Dương-nghiệp nói :

— Con không biết cái mưu gian-dối của *Tiêu* thái-hậu. Việc này *Dương-diên-lăng* biết rõ, con cứ hỏi anh con thì biết được sự tình.

Dương-nghiệp nói xong, bỗng thoắng có một trận gió lạnh, đã hiện đi đâu mất. *Dương* lục-lang ngẫm người ra hồi lâu, tưởng chừng như mộng mà không phải mộng. Bấy giờ đang vào hồi canh ba, *Dương* lục-lang ngồi đợi cho đến sáng, để đem việc ấy vào bẩm với *Dương* lệnh-bà.

Dương lệnh-bà nói :

— Nếu vậy thì là vong-hồn cha con về hiển-linh để báo cho con biết đó.

Dương lục-lang nói :

— Việc này có anh tứ-lang (trỏ *Dương-diên-lăng*) con biết, xin thân-mẫu thử gọi hỏi xem sao.

Dương lệnh-bà truyền gọi *Dương-diên-lăng* vào mà hỏi rằng :

— Đêm qua thân-phụ con có về báo mộng cho con con biết rằng hài-cốt thân-phụ con vẫn còn để ở bên *Liêu*, việc ấy có thật như thế không ?

Dương-diên lăng kinh-ngạc mà đáp rằng :

— Thân-mẫu không nói thì con cũng vừa toan thưa-nghị đến việc ấy. Sau khi con bị quân *Liêu* bắt được đó mấy ngày thì thấy chúng đem thắp-hương thân-phụ con về nộp *Tiêu* thái-hậu. *Tiêu* thái-hậu sai-gọi mọi người thương-nghị, sợ người *Tống* sang lấy trộm, cho nên mới đem bộ hài-cốt giả chôn ở *Hồng-dương-động*, truyền-ngôn để là hài-cốt thân-phụ con ; còn hài-cốt thật thì chúng đem để ở trên *Vọng-hương-đài*. Năm trước *Mạnh-lương* sang lấy trộm được, tức là bộ hài-cốt giả, chỉ có bộ hài-cốt ở trên *Vọng-hương-đài* là thật vậy. Ngày nay con thấy việc lạ lắm, chính là thân-phụ con hiển-linh để báo cho biết đó.

Dương lệnh-bà nói :

— Nay nước *Liêu* đã suy đến nỗi *Trung-quốc* ta thì ta sai người đi lấy, phỏng có khó gì !

Dương lục-lang nói :

— Nếu ta sai người sang lấy thì không khéo lại phải bỏ giá. Bởi vì người *Liêu* rất sợ oai uy-phong của thân-phụ ta, khi nào chịu trả hài-cốt, chi bằng lại sai *Mạnh-lương* sang lấy trộm là hơn.

Dương diên lăng nói :

— Em nghĩ vậy, thật là cao kiến !

Dương lục-lang liền gọi *Mạnh-lương* vào mà bảo rằng :

— Ta có một việc rất khẩn-yếu, nay nhờ tướng-quân, tướng-quân phải dụng tâm mới được.

Mạnh lương nói :

— Có việc gì khẩn-yếu, xin chủ-quan cứ ngỏ cho nghe. Chủ-quan đã sai thì dẫu nhảy vào đồng lửa, chúng tôi cũng không dám từ chối.

Dương lục lang nói :

— Việc này ta chẳng nỡ tướng quân đi có thể thành công được. Nguyên là hồ hài cốt thật của thân-phụ ta, hãy lần người *Liêu* vẫn giữ kín ở trên *Vọng-hương-đài*. bây giờ tướng-quân lại sang lấy trộm đem về được thì tướng-quân thật có một cái công to vậy.

Mạnh-lương nói :

— Trong khi loạn-ly, tôi còn có thể đi lấy trộm về được, huống chi ngày nay thánh-thượng ta đã nhất thống thiên hạ thì phỏng có khó gì.

Dương lục-lang nói :

— Tướng-quân nói phải, nhưng quân *Liêu* phòng thủ chỗ ấy một cách rất nghiêm mật, tướng quân nên phải cẩn-thận lắm mới được.

Mạnh-lương nói :

— Quân *Liêu* dám trên vào tay tôi thì tôi chỉ cho một lưỡi búa, xin chủ quan chớ lo ngại.

Mạnh-lương cáo-từ *Dương* lục-lang rồi hăng hái ra đi. Bấy giờ *Tiêu-tán* đang ở trong phủ, nghe thấy mọi người đang thì thào thương-nghị với nhau, mới chạy đến hỏi rằng :

— Chẳng hay hôm nay chủ-quan ta có việc chi thế ?

Mọi người đáp rằng :

— Mồ sống hôm nay, chủ-quan sai *Mạnh lương* đi sang *U-châu*, lấy trộm hài-cốt *Dương* lệnh-công ở trên *Vọng-hương-đài* đem về, bởi vậy đang bàn làm lễ an táng.

Tiêu-tán nghe nói, một mình lui ra, ngẫm thầm trong lòng rằng : *mạnh-lương* đã nhiều lần được việc cho chủ-quan ta, chỉ có ta theo hầu đã lâu năm, mà vẫn chưa lập được chút công trọng gì, chi bằng ta lẻn sang *U châu* trước, lấy được hài cốt đem về ! ! tức là tài công của ta vậy.

(Còn nữa)

Les misérables

(*Suite*)

... Aujourd'hui il est bien tout à fait. Le Petit-Picpus, dont aucun plan actuel n'a gardé trace, est assez clairement indiqué dans le plan de 1727, publié à Paris chez Denis Thierry, rue Saint-Jacques, vis-à-vis la vie du Plâtre, et à Lyon chez Jean Girin, rue Mercière, à la Prudence. Le Petit Picpus avait ce que nous venons d'appeler un Y de rues, formé par la rue du Chemin-Vert Saint Antoine s'écartant en deux branches et prenant à gauche le nom de petite rue Picpus et à droite le nom de rue Polonceau. Les deux branches de l'Y étaient réunies à leur sommet comme par une barre. Cette barre se nommait rue Droit Mur. La rue Polonceau y aboutissait ; la petite rue Picpus passait outre, et montait vers le marché Lenoir. Celui qui, venant de la Seine, arrivait à l'extrémité de la rue Polonceau, avait à sa gauche la rue Droit-Mur, tournant brusquement à angle droit, devant lui la muraille de cette rue, et à sa droite un prolongement tronqué de la rue Droit-Mur, sans issue, appelé le cul-de-sac Genrot.

C'est là qu'était Jean Valjean.

Comme nous venons de le dire, en apercevant la silhouette noire, au vedette à l'angle de la rue Droit-Mur et de la petite rue Picpus, il recula. Nul doute: il était guetté par ce fantôme.

Que faire ?

Il n'était plus temps de rétrograder. Ce qu'il avait vu remuer dans l'ombre à quelque distance derrière lui le moment d'auparavant, c'était sans doute Javert et son escouade. Javert était probablement déjà au commencement de la rue à la fin de laquelle était Jean Valjean. Javert, selon toute apparence, connaissait ce petit dédale, et avait pris ses précautions en envoyant un de ses hommes garder l'issue. Ces conjectures, et ressemblantes à des évidences, tourbillonnèrent tout de suite, comme une poignée de poussière qui s'envoie à un vent subit, dans le cerveau douloureux de Jean Valjean. Il examina le cul-de-sac Genrot ; là, barrage. Il examina la petite rue Picpus ; là, une sentinelle. Il voyait cette figure sombre se détacher en noir sur le pavé blanc inondé de lune. Avancer, c'était tomber sur cet homme. Reculer, c'était se jeter dans Javert. Jean Valjean se sentait pris comme dans un filet qui se resserrait lentement. Il regarda le ciel avec désespoir.

IV

Les tâtonnements de l'évasion

Pour comprendre ce qui va suivre, il faut figurer d'une manière exacte la ruelle Droit-Mur, et en particulier l'angle qu'on laissait à gauche quand on sortait de la rue Polonceau pour entrer dans cette ruelle. La ruelle Droit-Mur était à peu près entièrement bordée à droite jusqu'à la petite rue Picpus par des maisons de pauvre apparence ; à gauche par un seul bâtiment d'une ligne sévère composé de plusieurs corps de logis qui allaient se haussant graduellement d'un étage ou deux à mesure qu'ils approchaient de la petite rue Picpus ; de sorte que ce bâtiment, très élevé du côté de la petite rue Picpus, était assez bas du côté de la rue Polonceau. Là, à l'angle dont nous avons parlé, il s'abaissait, au point de n'avoir plus qu'une muraille. Cette muraille n'allait pas aboutir carrément à la rue ; elle dessinait un pan coupé fort en retraite, dérobé par ses deux angles à deux observateurs qui eussent été l'un rue Polonceau, l'autre rue Droit Mur.

A partir des deux angles du pan coupé, la muraille se prolongeait sur la rue Polonceau jusqu'à une maison qui portait le n° 49, et sur la rue Droit-Mur, où son tronçon était beaucoup plus court, jusqu'au bâtiment sombre dont nous avons parlé et dont elle coupait le pignon, faisant ainsi dans la rue un nouvel angle rentrant. Ce pignon était d'un aspect morne ; on n'y voyait qu'une seule fenêtre, ou, pour mieux dire, deux volets revêtus d'une feuille de zinc, et toujours fermés.

L'état de lieux que nous dressons ici est d'une rigoureuse exactitude et éveillera certainement un souvenir très précis dans l'esprit des anciens habitants du quartier.

Le pan coupé était entièrement rempli par une chose qui ressemblait à une porte colossale et misérable. C'était un vaste assemblage informe de planches perpendiculaires, celle d'en haut plus larges que celles d'en bas, reliées par de longues lanières de fer transversales. A côté il y avait une porte cochère de dimension ordinaire et dont le percement ne remontait évidemment pas à plus d'une cinquantaine d'années.

Un tilleul montrait son branchages au-dessus du pan coupé, et le mur était couvert de lierre du côté de la rue Polonceau.

Dans l'imminent péril où se trouvait Jean Valjean, ce bâtiment sombre avait quelque chose d'inhabité et de solitaire qui le tentait. Il le parcourut rapidement des yeux. Il se disait que s'il parvenait à y pénétrer, il était peut-être sauvé. Il eut d'abord une idée et une espérance.

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(*Tiếp theo*)

... Đến ngày nay thì là xóm hẳn đi đâu mất rồi, xem các bản-đồ không thấy bản nào có xóm *Petit-Picpus* nữa, duy vẫn còn in minh-bạch trong bản địa-đồ năm 1727 in tại Ba-lê thì ở hiệu *Denis Thierry*, phố *Saint-Jacques*, ngay chỗ phố Vòi sang; mà tại *Lyon* thì in ở hiệu *Jean Girin*, phố *Mercière*, xóm *Prudence*. Trong xóm *Petit Picpus* đó có một chỗ mà ta gọi là chữ Ý đó, vốn nó là phố *Chemin-Vert-Saint-Antoine* đến chỗ giữa chia làm hai nhánh, cái nhánh bên tả thì gọi là « phố *Picpus* nhỏ » mà cái nhánh bên hữu thì là phố *Polonceau*. Hai cái càng chữ Ý đó, đầu nọ lại liền với nhau, cái phố ngang nối hai cái càng chữ Ý lại đó, là phố *Droit-Mur* (tường thẳng). Duy phố *Polonceau* thì đến đó là hết, mà « phố *Picpus* nhỏ » thì lại còn dâm thẳng lên cho đến cái chợ *Lenoir*. Người nào đo từ bờ sông *Seine* mà đi đến chỗ đầu phố *Polonceau* đó, thì nhìn sang tay trái thấy phố Tường-thẳng, đến chỗ ấy bỗng rẽ ngoặt trái thấy phố Tường-thẳng, đến chỗ ấy cái tường phố ấy; thước-thợ; nhìn trước mặt thì thấy cái khúc trèo của phố ấy, ngoẹo sang một đoạn như thế rồi cụt không có lối đi đâu hết, chính chỗ ấy gọi là cái ngõ tắc-hậu *Genrot*.

Jean Valjean tối hôm ấy đi đến chính chỗ đó.

Ở trện ta đã nói, ông vừa thoạt nhìn thấy cái bóng người đen lù-lù ở chỗ góc con đường Tường-thẳng mà rẽ vào « phố *Picpus* nhỏ » thì ông ngừng ngay bước lại. Chắc hẳn rồi. Cái bóng lù-lù đó là người đứng đó để chẹn đường ta rồi.

Tính sao bây giờ?

Đi trở lại thì không kịp nữa. Cái gì nó cựa-cạy ở trong bóng tối mà vừa thấy đàng sau lưng khi nãy đó, thì chính phải là *Javert* với một ngũ cảnh-sát đi theo nó mà bắt mình rồi. Ta đi đến cuối phố thì bọn nó vừa đến đầu phố rồi. *Javert* thì hình như nó thuộc chỗ đường ngoắt-ngoéo này lắm, cho nên nó mới cho một người lên trước mà chận đường ta. Những câu suy-đoán ấy, thật là giống sự quả-nhiên lắm đi rồi, quay ngay như chong-chóng ở trong cái óc đau-đớn của *Jean Valjean*, khác nào một nắm bụi mà nêm vào giữa luồng cơn gió-lốc thình-lình mới nổi. Ông ngẩm xem cái ngõ tắc hậu *Genrot* thì thấy bị đường không đi được. Ông lại xem cái phố *Picpus* nhỏ thì thấy bóng người dón ta vẫn đứng lù-lù, cái mặt ám thầm vẽ mồm một ở trên cái nền đường trải đá sáng trắng. Tiến tất là vào tay người đứng rình đó; lùi tất là vào tay *Javert*. *Jean Valjean* nghe mình biết là mắc trong cái lưới nó đang co dần lại. Ông bèn thất vọng mà ngẩng lên nom trời.

IV

Sự dò-dẫm của kẻ đi trốn

Muốn hiểu cho rõ những chuyện kể sau đây, thì cần phải lấy trí mà tưởng-tượng cho thật đúng cái khúc đường Tường-thẳng đó, nhất là cái chỗ rẽ vào phố *Polonceau*, khi vừa ở phố *Polonceau* mà chạy vào cái ngõ Tường-thẳng đó rồi. Cái ngõ Tường-thẳng đó, cả một vế bên tay phải cho đến tận phố *Picpus* nhỏ, toàn những nhà tồi-tàn cả, bên tay phải thì chỉ có một tòa nhà coi dạng thâm-nghiêm lắm, mà nhà chia làm mấy lớp, từ phố *Polonceau* mà lại phố *Picpus* nhỏ, thì cứ mỗi lớp lại thấy cao lên thêm một từng, thành ra cái tòa nhà ấy về đàng phố *Picpus* nhỏ thì là một tòa nhà cao, mà về nẻo phố *Polonceau* thì là một tòa nhà thấp. Ngay chỗ đầu phố *Polonceau* rẽ sang ngõ Tường-thẳng, thì cái đầu nhà ấy thấp xuống chỉ bằng một cái tường mà thôi. Mà cái tường đó thì lại không liền ngay ra phố đâu, nó vốn là một cái tường góc mà lại thụt vào, thành ra đứng bên phố *Polonceau* mà nhìn không thấy mà đứng bên ngõ Tường-thẳng mà nhìn cũng không thấy.

Từ hai cái góc nó mà trở ra, cái tường ấy về bên phố *Polonceau* thì còn xây luôn đến tận nhà số 49, mà về bên ngõ Tường-thẳng thì lại ngắn hơn, chỉ đi đến cái chỗ tòa nhà tồi-tàm đã nói trên kia rồi mà thôi, tường ấy đi đến chỗ gặp cái hồi-nhà thì lại thành ra một góc nữa, mà cũng lại là một góc lõm vào. Cái hồi-nhà thì coi dạng thật là buồn; đi ngoài đường chỉ nom thấy một cái cửa-sổ, gọi là một cái cửa-sổ cũng hơi quá đáng, thật tình thì là hai cái cánh cửa đục, ngoài đóng một phiến kẽm trùm kín lên trên, không bao giờ thấy mở.

Cái địa-đồ mà ta vẽ ra ở đây thật là tinh-tế, ai đã ở qua xóm ấy ngày xưa mà đọc đến chỗ này chắc như gợi một tấm lòng hoài-cổ.

Còn cái chỗ tường góc hai phố, thì ở giữa có một cái gì, tương-tự với một cái cống to mà đê-tiện. Cống ấy chẳng ra vuông cũng chẳng ra hình-dạng gì, một đống ván mà đem ken lại với nhau, tấm thì ngang, tấm thì dọc, mà những tấm ở trên lại to hơn những tấm ở dưới, dùng những nẹp sắt ngang mà đóng nó lại với nhau. Bên cạnh thì có một cái cống cho xe ra vào, cống ấy mới khai ra chừng được năm-mươi năm trở lại.

Một cây bồ-đề giơ cành che lên trên cái tường góc, mà tường về bên phố *Polonceau* thì mọc đầy những cỏ trường-xuân-đằng.

Jean Valjean đương gặp bước nguy-cấp như thế, mà lại nom thấy cái nhà tồi-tàm buồn-bã, hình như không có ai ở, vắng-vẻ quạnh-hiu, như thể dìu-dắt gọi ta vào đó. Ông đưa mắt nhìn khắp quanh nhà, bụng nghĩ ta mà vào được lọt đây hẳn thoát. Vậy ông ngừng ngay một ý-kiến và một chút hi-vọng.

(*Còn nữa*)

Những bộ tự điển, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, một quyển... 0$20 Cả bảy quyển gửi làm một gói.... 0,70	
	— II	203	— 0 45		
	— III và IV	159	— 0 25		
	— V và VI	193	— 0 45		
Phần thứ hai.	— VII và VIII	318	— 0 65		
	Quyển I	213	— 0 45		
	— II	227	— 0 50		

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Thiên địa vận khí

(*Tiếp theo*)

Tường ngũ vận

Năm giáp năm kỷ thổ vận. Vì năm giáp năm kỉ, thì tháng giêng là tháng bính dần, bính thuộc hỏa, hỏa sinh thổ.

Thổ ưa nóng ấm, không ưa giá lạnh, vậy trị nên dùng ôn tễ.

Năm ất năm canh kim vận. Vì năm ất năm canh, thì tháng giêng là tháng mậu dần, mậu thuộc thổ, thổ sinh kim.

Kim ưa thanh lương, không ưa cay táo, vậy trị nên dùng bình tễ.

Năm bính năm tân thủy vận, vì năm bính năm tân, thì tháng giêng là tháng canh dần, canh thuộc kim, kim sinh thủy.

Thủy ưa nóng ấm, nếu bị giá lạnh thì ngưng đọng lại, vậy trị nên dùng nhiệt tễ.

Năm đinh năm nhâm thủy mộc vận. Vì năm đinh năm nhâm, thì tháng giêng là là tháng nhâm dần, nhâm thuộc thủy, thủy sinh mộc.

Mộc thích sáu, không ưa táo nhiệt, vậy trị nên dùng hòa tễ.

Năm mậu năm quí thổ hỏa vận, vì năm mậu năm quí, tại tháng giêng là tháng giáp dần, giáp tí thuộc mộc, mộc sinh hỏa.

Hỏa tính vốn nóng mà lại không ưa nóng, vậy trị nên dùng lương tễ.

Thiên phú

Tư thiên vận khí cùng lưu niên vận khí hợp nhau, thì là thiên phú. Như :

Năm đinh năm nhâm ứng mộc vận mà đúng vào năm dần, thân, tí, hợi, quyết âm can mộc tư thiên, tức là nhâm dần, nhâm tuất, đinh tị, đinh hợi, thì là thiên phú.

Năm mậu năm quí ứng hỏa vận, mà đúng vào năm tí, ngọ, mão, dậu, dần, thân, tị, hợi, thiếu âm quân hỏa thiếu dương tướng hỏa tư thiên, tức là mậu tí, mậu ngọ, quí mão, quí dậu, mậu dần, mậu thân, quí tị, quí hợi, thì là thiên phú.

Năm giáp năm kỷ ứng thổ vận, mà đúng vào năm thìn, tuất, sửu mùi, thái âm thổ tư thiên, tức là giáp thìn, giáp tuất, kỉ sửu, kỉ mùi, thì là thiên phú.

Năm ất năm canh ứng kim vận, mà đúng vào năm tí, ngọ, mão, dậu, dương minh táo kim tư thiên, tức là canh tí, canh ngọ, ất mão, ất dậu, thì là thiên phú.

Năm bính năm tân ứng thủy vận, mà đúng vào năm thìn, tuất sửu mùi, thái dương hàn thủy tư thiên, tức là bính thìn, bính tuất, tân sửu, tân mùi, thì là thiên phú.

Tuế trực

Năm nào ứng mộc vận mà là năm hợi, năm mão, tức là đinh mão, đinh hợi, là tuế trực.

Năm nào ứng hỏa vận mà là năm dần, năm ngọ, tức là mậu dần, mậu ngọ, là tuế trực.

Năm nào ứng thổ vận mà là năm thìn, tuất sửu, mùi, tức là giáp thìn, giáp tuất, kỉ sửu kỉ, mùi là tuế trực.

Năm nào ứng kim vận mà là năm tị, năm dậu, tức là ất tị, ất dậu, là tuế trực.

Năm nào ứng thủy vận mà là năm thân, năm tị, tức là bính thân, tận tị, là tuế trực.

Tam hợp vị trí thái nhứt thiên phụ

Thiên phụ, tuế chực cùng hợp với năm, tháng, ngày, giờ bị bệnh, tức là tam hợp vị trí thái nhứt thiên phụ. Như :

Năm nào thuộc hỏa vận (mậu quí) mà đúng với năm thiếu âm quân hỏa tư thiên, (tí, ngọ, mão, dậu), ngày giờ bị bệnh lại làm ngọ, (ngọ là hỏa).

Năm nào thuộc thổ vận (giáp kỷ) mà đúng với năm thái âm tí thổ tư thiên, (thìn, tuất, sửu, mùi), ngày giờ bị bệnh lại làm sửu, mùi, (sửu mùi là thổ).

Năm nào tư mộc kim vận, (ất canh) mà đúng với năm dương minh táo kim tư thiên, (tí, ngọ, mão dậu), ngày giờ bị bệnh lại làm dậu, (dậu là kim)

Mà nhứt là ngày bị bệnh cả cao chí cùng đúng, thì bệnh không chữa được.

Ví dụ :

Năm kỷ sửu tháng ba, ngày giáp thìn, vậy kỷ là tuế vận thuộc thổ mà sửu thì thái âm thấp tư thổ thiên tháng ba là thìn thuộc thổ ; ngày giáp là thổ vận, thìn là thổ chí vận vậy.

(*Còn nữa*) Phùng-năng-Tĩnh.

Bài phụ lục

Phép toán bệnh nhân tam trừ cửu.

Cộng năm tháng ngày bị bệnh, rồi nhân ba trừ chín, còn thừa ba là bệnh nhẹ, thừa sáu là bệnh nặng, chẵn chín là chết.

Nếu còn thừa không đúng số ba, sáu chín, thì lại nhân ba.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 1er décembre 1926 hồi 9 giờ. — Tại sở Tài-chính Hanoi gọi lĩnh-trưng vận-tải các vật liệu cho các sở Đông-dương (trừ sở Thương-chính không kể) tại Hanoi và Haiphong, hạn một năm, kể từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Biểu lệ để tại sở Tài-chính đường Beauchamp ở Hanoi.

Ngày 2 décembre 1926. — Từ 9 giờ đến 9 giờ 30 và từ 15 giờ đến 15 giờ 30 tại tòa sứ Phúc-yên trưng cơm tù, cơm người ốm ở nhà thương, trong lò lợn ở Phúc-yên, ở Đặng-anh, ở Bạch-hạc.

Ngày 3 décembre 1926. — Từ 9 giờ đến 9 giờ 45 tại tòa sứ Hưng-yên trưng cơm tù, cơm những người ốm ở nhà thương, trong lò lợn và trong Nguyệt hồ từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Ngày 4 décembre 1926 hồi 9 giờ, — Tại tòa sứ Nam-định trưng cơm tù từ 1er janvier đến 31 décembre 1927, hồi 10 giờ trưng cơm người ốm, tại nhà thương Nam-định và nhà đề Quần-phương-hạ.

Ngày 4 décembre 1926 — Tại tòa sứ Vĩnh-yên gọi lĩnh-trưng những việc sau này trong hạn từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

1. Hồi 8 giờ trưng cơm tù ở Vĩnh-yên và Tam-đảo.
2. Hồi 8 giờ 15 trưng lò-lợn ở tỉnh lị.
3. Hồi 8 giờ 30 trưng đèn dầu hỏa.
4. Hồi 8 giờ 45 trưng cơm cho các người ốm nằm tại nhà thương.

Đến ngày 13 décembre 1926 hồi 10 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá từng việc làm một sở nhà gác để làm buồng học và buồng ngủ và một sở nhà không gác để làm chỗ nhà ăn cho học trò trường nữ học tây ở Hanoi.

Việc làm đáng 165.504$65.
Ký quĩ ấm 2.750$00.

Ngày 21 décembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Bình-lương (Intendance) Haiphong đấu giá mua 700.000 litres rượu vang đỏ (chia làm 9 lô).

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

Bán tại hiệu Bào-chế

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài quyệt báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho : hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Mụn - Gãi trầy da
Sang độc - Lát
Bỉnh ngoài da

Nước gân cốt
Đau chân

NHỮNG SỰ ĐAU ĐỚN NÓ TRỞ LẠI

Chẳng có sự gì, đau đớn thiết tha cho bằng bịnh đau lắt léo cũng bởi trong nước tiểu có chứa nhiều sự độc mà nó làm ra. Khi đó độc trong máu mà trán ra đến da, thì nó sanh ra ghẻ chốc lở lói sưng lên ngứa ngáy, rồi nó cũng sanh ra nhức nhối trong gân, trong tỷ cũng bởi máu hư.

Nó cũng sanh ra ghẻ hớm, cùm hao, lẩy lụa, dầu xức thuốc chi vô cũng không lành được. Chỉ có một điều là phải tìm thuốc chi hay, đặng mà đuổi các vị độc trong máu ra, làm cho máu ra sạch, ra tốt.

Có một mình thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* làm đặng mà thôi. Vì thuốc này nó có sức đủ trừ các sự độc lộn trong máu, nó đuổi ra, nó làm cho sạch mấy cái mạch máu, nó làm gân cốt thạnh vượng, nó làm cho ghẻ chốt vích tích đặng lành.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trở tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rồi mà hết thì gởi ngay qua bằng sở Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Seifert, BAYONNE (Basses Pyrénées).

Xe LUCIFER
tại trường thi

Cuộc thi chạy giờ

Nhất : BỒNG
Ba : TIÊN

Cuộc thi Đình-chiến

Nhất : BỒNG
Nhì : MÉGY

Đều đi xe LUCIFER cả

Xe ấy bán tại hiệu AVIAT

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MUỐN BÁN RẺ !!

Vì cửa hàng sắp giọn lại phố hàng Đường, số 40, nên muốn bán rẻ:

Tủ sắt dựng bạc.
Tủ lim bày hàng.
Và các hàng dạ laine, v.v..
Chỉ bán từ mồng 10 đến 20 Novembre 1926 mà thôi.
Nên đến xem ngay.

NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, Hanoi.

Cải-lương Hí-viện

Rạp hát mới
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Sắp sửa diễn

NỮ TỬ TÀI
Hát chèo cải-lương
Soạn giả: Nguyễn-đình-Nghị

Bản viện diễn luôn *13 tích hát chèo cải-lương* và *2 tích chèo cổ* hay và buồn cười thứ nhất để hiến các quí-khách trong hàng tỉnh và ở xứ về xem hội-chợ (Từ 28 Novembre đến 12 Décembre).

Thu nửa tiền

Tối thứ hai 29 Novembre
diễn tích
TRẬN CƯỜI
QUẢ CHƠI NÊN NỖI
(Chèo cải-lương)

Trận cười như pháo nổ ran. Tương-sành bụt đá đố gan nhịn cười; Mười vai như hệt cả mười, bấy gương kim cổ vẻ người dở hay *Có sách bán.*

Tối thứ ba 30 Novembre
diễn tích
HÀ-ĐÔNG SƯ-TỬ HỐNG
Hát chèo cải-lương
(Đại bài kịch)

Tích này vui từ đầu đến cuối.
Có một hội sư vợ, một bọn nạt chồng ngẫm nghĩ tình hình không thể nhịn cười được.

Tối thứ tư 1er Décembre
LƯỢNG CẢ BAO DUNG
(TRẬN CƯỜI)

Tả một người hiền-phụ đối dãi với một ả hồng-lâu bạc tình.

Tối thứ năm 2 Décembre
KHÔN TRẺ BẾ GIÀ
(TRẬN CƯỜI)

Sự tích một con ở khôn ngoan làm cho thầy đồ mắc mẹo rất buồn cười!

Tối thứ sáu 3 Décembre
KIM NHAM

Chèo cổ rất hay! Đào Tửu đóng vai đào điên mùa hết tài tình.

Agents d'Angleterre et Europe:
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Trouchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

SẦN-NHIÊN-ĐAI

Tạm thu hạ giá

Từ khi bản rạp mở cuộc hát đến nay, được các qui-khách có lòng chiếu cố đến xem hát ở bản rạp rất đông.

Vậy bản rạp muốn tỏ lòng cảm ơn cái thịnh-tình của các qui-khách đối với bản rạp, nên kể từ tối thứ bảy 27 novembre 1926 trở đi, bản rạp xin tạm thu hạ giá như sau này:

TRÊN GÁC
Ghế lô (Loge): 0 p. 40 — Hạng nhất: 0 p. 20
Hạng nhì: 0 p. 15 — hạng ba: 0 p. 10

DƯỚI NHÀ
Hạng nhất 0$20, hạng nhì 0$15, hạng ba 0$10

Tối thứ hai 29 Novembre 1926
CỦNG ĐỖ NGỘ HIỆP-SĨ

Một người tiều-thư vì có nhan sắc mà gặp nhiều nỗi gian truân, sau có người hiệp-sĩ cứu cho, rồi hai người lấy nhau.

Tối thứ ba 30 Novembre 1926
TAM ANH HỘI NGỘ

Sự tích ba người hiệp sĩ chỉ vì lòng nghĩa-khí mà gặp nhiều nỗi long đong, rồi sau cùng nhau đều được hiển-vinh phú-quí

2056

MAO-SENG

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MAY MỚI SỐ 24!

Hiệu tôi mở từ năm 1839, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-măng. Được nhiều giấy khen của Nhà nước.

Hàng tốt, giá công hạ vì hiệu tôi muốn mong đông khách. Qui-khách có đáng, xin mời chiếu cố.

2058 GIÁM THỊNG KINH CẨN

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urotormine

Giá 1$80 một hộp

Tại Rạp Hàng Quạt
ở Trung kỳ mới ra một gánh hát

TƯỜNG KINH!!

Tối thứ hai 29 tây này diễn 2 tích:

1°) ĐÀO-PHI-PHỤNG
Lớp Đào-lạnh-Công cắt mão

2°) NGỤY-VĂN-QUÂN
Lớp Múa kiếm

Tối thứ ba diễn liền hồi hai tích trên này đến lớp:

1°) NGỤY-VĂN QUÂN giả điên,
2°) NGUYỆT-TIÊM kể ơn
Ca Huế

Giá chỗ ngồi: 0$70, 0$50, 0$30, 0$20.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Quan thanh-tra Thuộc-địa. — Quan thanh-tra thuộc-địa Bagot từ Pháp qua Đông-dương vừa đến Huế hôm 22 novembre này.

Hiện nay ngài còn ở lại Huế để thanh-tra các khoản chánh-vụ, phỏng chừng vài mươi hôm rồi mới ra Hanoi.

Sự tuất cấp. — M. Trần-Đức thư-ký tượng hạng tòa Khâm-sứ, thái-trường tự-khanh, vừa tạ thế hôm trước, nay chánh phủ bảo hộ đã chuẩn cấp cho số tiền tuất năm tháng bổng, phỏng năm trăm đồng, lại truy tặng chức Thái-thường tự-khanh.

Tiệc mừng Bảo-đại hồi tỉnh. — Cách mấy hôm đây, trong báo đăng tin các viên chức trong ngành y-tế ở Huế, mở tiệc mừng ông Ung-Tang là y-sĩ đặc thưởng ngũ nạng Bảo-đại hồi tỉnh, nay tại nhà ông có mở một tiệc đáp thù để mừng sự vinh-hạnh ấy.

Đứa bé hai đầu. — Tại nhà bảo sản ở nha thương Huế vừa rồi có một người đàn bà sinh ra một đứa bé rất lạ, nghĩa là nó có hai cái đầu, hồi thế mới sinh ra được ít ngày thì nó chết. Mới nghe rằng đứa bé có hai đầu thời ai cũng lấy làm lạ; song xét cho kỹ thì hai đầu ấy không phải là hai đầu thật đâu; vậy nếu nói cho đúng thì nói rằng nó có hai cái sọ chồng nhau thời phải hơn. Vì rằng nó một sọ dưới thì cứng mà sọ trên thì mềm, ấy cũng bởi một cái thai sản lạ, chớ không có điều gì gọi là quái dị, vậy mà người ta thường hay ưa huyễn hoặc đồn rằng người sinh ra quí ra yêu, đua nhau đi coi thấy nập, thật là quái dị do bởi ta tự đặt ra, chớ thai sản cũng như cái hoa trái cũng có khi biến hình thay dạng vẫn là sự thường cả. Lạ cách mấy hôm nay cũng ở tại nhà thương ấy có một người đàn bà sinh ra một chùm trứng tự gọi là chùm trứng chó nào có phải như trứng chim trứng cá đâu, chẳng qua là một chùm bọc nhỏ mà trong bọc thời có nước cả.

Cái nạn xe cộ. — Ở Huế đông nhất là ở hai đầu cầu Clémenceau hai phiên ấy xe cộ rất đông đảo, song ít khi xảy ra nạn xe cộ, duy có lối trường ngự từ kho bạc và Tòa giấy-thép nơi ấy ngựa xe rộn rịt mà đã ít kẻ canh gác xem sóc, cho nên mới vài hôm nay mà đã xảy ra hai ba lần trẻ con bị xe đạp. Tưởng rằng sở cảnh sát phải gia thêm sự đề-phòng thì nạn ấy mới trông được khỏi vậy.

Cái nạn chó dại. — Thường mỗi năm đến tháng hè nắng nực thì thường có cái nạn chó dại hay giết người. Đến nay đã qua tuyết thu đông rồi, mà ở nhà thương vẫn thấy người bị chó dại cắn đem tới xức thuốc luôn, thật là nạn ấy đã nên nhiều quá, nghe rằng tại làng Thần-Phù huyện Hưng-thủy có phát xuất lắm con chó dại mới sinh ra có vài tháng mà cắn người một cái thì chết ngay, như thế thì nạn chó dại ở xứ nầy xem kịch liệt quá.

Ngựa của ông bà. — Xảy nghe tiếng ngựa của ông bà thì mọi người đều có cái ý nghĩ riêng là câu chuyện do sự dị đoan mà phát xuất. — Quả như vậy sau nầy sẽ xem thấy câu chuyện ngựa của ông bà nghe rất dị kỳ.

Số là ở làng Pắc-bài thuộc huyện Hương-thủy làng ấy ở về Sơn phận lắm núi nhiều rừng mà cái đình ở làng ấy rất to, cần mỗi khi tế tự người ta trông thấy có hai con rắn một con dài, một con ngắn cần bò quanh ở đình, rắn hình nẻo đen, bộ dạng dữ lắm, song không cần người. Cách bốn năm mươi năm về trước, người ta trông thấy đôi con rắn ấy bình to bằng cột nhà lớn, dài 7, 8 thước tây. Từ đó lần hồi về sau thì lắm khi người ta gặp đôi rắn ấy đi dài cũng vài mươi thước tây rồi, mà mỗi khi nó đi thì đất cuốn, đá bay, cây lay, lá đổ. Rồi mười năm về sau người ta lại thấy nó lướt gió mà đi đâu, nay gần khi làng tế nó nổi lên một trận cả phong rất lớn, người ta đều nói đó là cặp ngựa của ông bà về chầu, lời nói hoang đàng thật khó tin, vậy mà lắm người cho là thiệt, ngán ngẩm thay.

Ăn cắp xe đạp. — Hồi 10 giờ ngày 24 novembre, tại trước nhà Điện-báo có dựng nhiều cái xe đạp rất tốt, một hồi có người ra lấy xe tôi ở đâu, ai lấy xe đó rồi? Chẳng ai biết mà thưa, ban đầu tôi tưởng ai nghịch lấy đi thử mà chơi, chớ hồi lâu chẳng có, đi báo sở cảnh cho đi tìm chưa biết vào đâu.

Cái xe ấy của một người đội chạy giấy ở tòa Công-sứ xe mới gửi mua bên Tây về được mươi hôm nay.

Tại nhà điện-báo là một nơi đông đảo hằng ngày người về ra đông nghìn nghịt, trước đường xe qua ngựa lại chẳng bỏ khi nào, lại sở tuần thường có linh cảnh sát canh gác ở đó, thế mà các kẻ ra chuyện mất xe đạp luôn luôn. Chẳng những là mất xe đạp mà thôi, nhất là đồ phụ tùng theo xe đạp thì lại càng mất lắm. Cái tệ đoan ấy nếu muốn trừ cho tuyệt thì tưởng rằng sở cảnh sát thường sắt linh canh gác chuyên luôn ở đó thì mới khỏi được sự mất như vậy.

Mới rồi tại tỉnh Quảng-trị mới bắt được một đứa ăn cắp một cái xe đạp đáng giá 50$ mà chỉ bán có chục đồng mà thôi, mà cũng may nó bán tại tỉnh thì mới bắt được, nếu bán tại nhà quê thì khó tìm ra mối. Vậy thà đề phòng đi trước thì hơn mất rồi mới đi tìm sau.

QUẢNG - NAM

Ngọn gió phi thường. — Đã có hơn một tuần lễ nay, người ta đồn rằng ở ngoài cửa Đại-áo cách đây phá hại hết mấy làng. Sau hỏi ra mới hay rằng hôm mồng 4 tháng 10 ta có một « luồng gió xoắn » phát từ ngoài biển, cứ cuồn cuộn như xoáy trốn ốc mà chạy suốt lên, đi ngang qua địa-phận các làng: Phước-trạch, Diêm-minh, Trà-lộ, Trà-khê, Nại-áo-cầu, Tứ-câu. Đi đến đâu cũng trốc cửa xiên nhà gẫy ngã cây cối, nghe tiếng ầm ầm, dùng dùng, khiến cho ai nấy cũng đều kinh khiếp. Ngọn gió ấy bề ngang hẹp lắm, chỉ độ vài chục thước mà thôi, may không tổn thiệt đến nhân mạng; chỉ xiêu đổ nhiều nhà, có hai cái nhà ngói cũng bị nứt nẻ và sụt mái. Luồng gió đi qua khỏi thành ra một cái đường dài hình như mới vừa phát dọn mà quanh co nẻo lượn chẳng khác chi con trăn bò, trông thực là lạ mắt.

Sự thực thì chỉ có thế, mà lời ngoa truyền thêm dật ra không biết bao nhiêu là sự quái kỳ.

Gió ấy chính tên là « Hoàn-phong » sực mà ấn liệt ghê gớm, có khi nó vận nước biển lên cao như núi rồi dâng lên tràn ngập, hủy-hoại mất từng cái thành phố lớn, chứ chẳng phải chơi đâu, may mà gặp luồng gió nhỏ cũng là phúc lắm vậy.

Ngọn gió hôm ấy lên đến mạn Tứ-câu rồi tắn lần đi mất.

Mới đèn! Mới đèn!!

Giường Hồng-kông bằng đồng mạ vàng cột vuông kiểu mới, rất nhã và các kiểu giường bằng sắt giá bán phải chăng.

GƯƠNG SOI các kiểu các kiểu KHUNG giường tây rất nhã và bền.

Hiệu TRỊNH-XUAN-NGHĨA 7 Rue du Chanvre Hanoi Tél. n° 250,

Xinh thay một cảnh con con

Trong cả một bầu giới gồm có biết bao nhiêu phong-cảnh hữu tình, nào nước non cây cỏ, mà suốt trên trái đất, có biết bao nhiêu hạng người lao-động, nào sự nông công thương, nào ngư tiều canh độc. Nước non cây cỏ thu tô-điểm cho bầu giới. Các hạng thứ dân thì làm cho chuyển xoay trái đất, cảnh bụi người tiên như thế, thì mấy chốc bao hàm đủ cả vào trong tấm con mắt của ta. Thế mà cũng có tuế thu bon vào trong một cảnh con con đủ cả nước non cây cỏ, dù cả sĩ nông công thương, nếu bà con ai là người muốn xem cái cảnh kỳ-dị ấy thì xin lại hiệu chế KIM-THAI, số nhà 3, hàng Ngang, Hanoi thì sẽ được như lòng sở nguyện.

CẢNH-TRUNG-TIÊN.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ê ẩm xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

Bán tại hiệu Bào-chế
3061

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

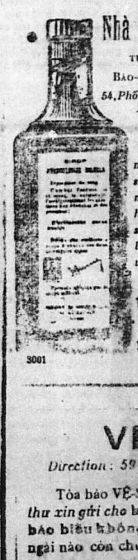
Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

Nhà Bà-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ra kèm huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
ĐỖ HUYẾT
MẠU BỔ 1$40

3001

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

(Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chớ không nhà có mấy thứ thuốc gì những kinh lạ, làm trò-cười cho thế-gian và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ cũng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « Tonique Tonkinois » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỏ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vì tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền,
HANOI

Xin xem về các chứng bệnh và trong chỗ rượu ấy.

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB
32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3055

CHARNIÈRE, DUFOUCQ, GARRIGUENC & Cie

VỆ-SINH-BÁO

Direction: 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 96

Tòa báo VỆ-SINH-BÁO đến nay đã nhận được *ngót một vạn bức thư xin gửi cho báo biếu không.* Vậy chi nay mai là hết số báo biếu không và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kịp gửi, kẻo muộn.

Nay làm sổ mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.

Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật vắn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và chỗ ở cho rõ.*

Ở góc bức thư, xin đề to tên tỉnh các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi, xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.

3073 VỆ-SINH-BÁO

Trong nhà trong cửa ai ai cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

dạng Khí, có con nít đi học, Khi có ông già bà cả ra vỏ, Cũng có người phải đi ra, tới sở làm,

THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm chothong cổ thong hơi Khoẻ bịnh, hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Khi sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, vân, vân.

MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỚ dùng lấy một thứ THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

-VALDA-

MỚI THIỆT PHẢI

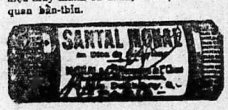
RƯỢU BẠT-HẢ GET

PIPPERMINT GET

rượu nầy uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người cứ tưởng bệnh khí hư không can-hệ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khác khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bức rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lạ lùng, lúc đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn : Sưng bàng-quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn ; sưng nhiếp-hộ-tuyết mà làm cho nóng buốt nơi niệu-quản ngăn mất đường tiểu tiện. Những dịch-hoàn cũng sưng lên mà làm đến tuyệt sản đi được. Các bệnh ấy làm cho đâu gối sưng lên, mà người đau không thể cựa cạy được. Mà đàn-bà thì sinh ra các bệnh phúc bồ, cùng là bệnh tuyệt sản và sau sinh ra ốm nặng. Người ta đã hiểu bệnh khí hư cần phải điều-trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào chắc chắn, thuốc nào công-hiệu, ấy chính là thứ thuốc *Santal Monal*. Các quan lương-y đã công-nhận thuốc *Santal Monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiện các nhà thương ở thế-giới này đã có dùng khắp cả. Thuốc này chữa bệnh khí hư thì thực là thần tình, hết đau lại tránh khỏi được những nỗi khó khăn và làm cho niệu-thủy thành ra xanh, rửa sạch cái cơ-quan bẩn-thỉu.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chĩ là mọc mụn trong hậu tràng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kịp chữa, để lâu có thể ăn thắng đại tràng.

Vậy xin Liệt-quí lưu tâm giới thiệu cho bạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

TRÍ KHOA Y-SINH

26, Phố hàng Đường, Hanoi

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đổi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quản ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vắn tắt, hoặc thấn quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cô xơi chè chính-hiệu NINH-THAI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

ĐỘC TRÙNG

có phải trừ tuyệt nhờ thuốc

Tenifuge Français

quan lương-y DUHOURCAU

hiệu-nghiệm hơn hết mà lại rẻ tiền.

Uống, mười hai liều thì hết, khoẻ uống thuốc nổ

Có bán ở Paris tại tiệm LEROUX Frères

10, rue de Turenne, và chúng các nhà thuốc

Rất thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc luyệt nọ

RÔM-SÀY

Lúc đang ngứa ngáy kho chịu được rất thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ-giú khỏi hư-hỏng và mất.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt — Dễ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có 2 ống nhỏ rọt. . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Ta chỉ hút thuốc-lá HIỆU

MÉLIA

mà được

KHOÁI-TRÍ và TINH-THẦN !

BAO GIẤY ĐỎ CÓ ẢNH MÙI ĐẸP

MARINA

BAO GIẤY TRẮNG HIỆU KIM-CƯƠNG

DIAMANT

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đồng-hới, Thu xà, Saigon, Pnom Penh.

3007

RƯỢU CỦA ÔNG CỰ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay hơn cả mọi thứ rượu thuốc bổ đều đang bán không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rất làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy tâm hay sẽ thế giao ai không đến quên đặng.

Ai ai đang mê cũng đặng, nhưng là người bịnh nặng cũng đều bổ hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh nơi máy bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bi trái hơn, ho cảm mạo tức ngực, rét hàn cua lười trắng, trẻ trong tỉ vị các bịnh đó đều đáng chữa tuy thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn nàng đều bổ sẽ khỏi lớn xanh xẩu, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên nàng thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấy rét cũng chẳng nên quên đặng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những có trừ bịnh mà thôi còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon và không có cường ăn giảm bớt thuốc đó rồng : Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liqueur de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho không thứ thuốc trị bịnh hay hơn bổ thấy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng có vạn giấy khen và thư nơi cho nhiều người bịnh và có vạn giấy của các quan lương y khắp nàng lòng ta.

Bắt lại thuốc nước bạng nhơn tại Paris một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE nhất uống từ một tỷ tới ba tỷ ca hay tùng chai rượu trong một ngày trong ăn bữa ăn. Con muốn trị bịnh cho thì mỗi một ngày đồng bổ uống một tỷ, uống 2 tỷ nước có rót 2 giờ rưỡi, thì ấy tỷ chất uống trước có nên giờ.

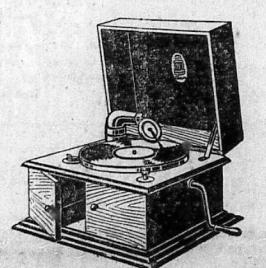
Thuốc QUINA LAROCHE thuốc nó không không phải nước mà khi trời uống rượu thì phải nước vô mà không cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông chủ bổ thuốc bạng nhơn tại Paris

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

MÁY NÓI « ODÉON »

Hôm gỗ sơn, cái bán dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$** và **25$

cả nhiều đĩa hai mặt.

PHẢI LÀM SAO

những người YẾU ĐUỐI, MỎN MỎI

những người mà PHỔI và CUỐN PHỔI YẾU ?

Dùng VỊ TRỪ TRÙNG BỘC và BỔ là

La SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CRÉOSOTE và vị BỔ là CHLORHYDRO-PHOSPHATE de CHAUX

Uống vô hại ti, hiện nghiệm về CẢM-HO lâu năm ho TỨC NGỰC đau KHIẾU XƯƠNG, GÁY CO. Ăn NGON có SỨC, hết đàm và ngứa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 16, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes Pharmacies.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một litre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3002

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192. 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **12.000.000**

TƯ BẢN NỘP RỒI : » **68.100.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **81.049.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THEON DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tỏ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Hiện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE. 3003

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)